УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
одинокий український католицький тижневик у Канаді.
Виходить у вівторок в Едмонтоні
під ч. 10012 - 109 Стріт.
Річна передплата $2.00
Телефон 25708.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
UKRAINIAN NEWS

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Phone 25708

Vol. XIII. No. 4. Edmonton, Alberta, Tuesday, January 23, 1940. Едмонтон, Алберта, вівторок, 23. січня, 1940. Число 4. Рік XIII.

Чорчил Кличе Невтральні Краї до Обєднання з Аліянтами

Заповідає Поширення Війни на Півночі і Півдні Европи

Винстон Чорчил, перший лорд британійської адміраліції, виголосив у суботу знаменну промову, яку радіо передало до всіх невтральних країв і до Америки. В тій промові Чорчил візвав невтральні держави в Европі прилучитися до Британії і Франції для спільної акції проти націстичної Німеччини, щоб прискорити кінець війни. У противнім разі — суворо остеріг Чорчил — захопить їх пожар війни.

"Малі держави є жертвами, на котрі паде ненависть і злоба Гітлера" — говорив він. "Невтральні держави потішають себе, що аліянти виграють. Кожна з них має надію, що буря проминe, заки їх захопить. Однак я дуже боюся, що буря не минеться. Вона буде шаліти, вона буде гуркотіти навіть ще голосніше і ще ширше. Вона перенесеться на полудне. Вона пошириться на північ.

Нема надії на швидке закінчення війни, хіба що прийде до обєднаної акції.

Коли б Франція і Британія ослабли в боротьбі й заключили не славний мир, -- сказав Чорчил, — тоді нічого не осталося б малим державам з їх мореплавства і територій, але були б вони поділені між противних хоч подібних варварів — націзм і большевизм."

Коли йде про нас, — сказав Чорчил, — то аліянти не журяться кінцевим вислідом війни. Вони певні перемоги.

Одинока причини, чому мир не може прийти завтра, є та, що німецький уряд дотепер не дав ще доказу, що він схоче направити шкоду, заподіяну слабим державам, та що він спосібний переконати світ, що всяке зобовязання, під яким він підпишеться, вартує більше як папір, на якому воно є списане".

Чорчил висловився згірдливо про мниму силу советської Росії і вказав на малу Фінляндію, з якою великанська большевія не може дати собі ради.

ВЕЛИКА ЕКСПЛЬОЗІЯ СКОЛИХНУЛА ЛОНДОНУМ

Дня 18-го січня столицею Великої Британії потрясла сильна експльозія фабрики пороху, яку було чути на просторі 20 миль і яка принесла з собою страти в людськім житті — 5 осіб убитих і щонайменше 50 покалічених. Експльозія сколихнула околицю двома сильними вибухами й третім меншим. Від тих вибухів повстало було таке тиснення повітря, що в околиці у сотнях домів повилітали шиби, в деяких домах обпали з суфітів тинкования — доповняючи число покалічень, хоч не грізних; у деяких домах від гуку повідчинялися двері. Пожар, що повстав зараз по експльозії, обняв фабрику й поважні шкоди є очевидні.

Мешканці околиці зразу думали, що то ворожий напад з повітря, й почали були ховатись до крївок, однак скоро довідались про причину й розмірно заспокоїлися.

НА МОРІ

Британійський торпедовець "Гренвил", 1,485 тон містоти, налетів на міну або був сторпедований на Північнім Морі й затонув. 8 моряків згинуло, 73 пропало а 118 вратувалися. Це четвертий британійський торпедовець, затоплений у цій війні.

З торговельних кораблів були затоплені минулого тижня 3 британійські , три невтральні і два німецькі.

На Середземнім Морі, 100 миль від еспанського міста Барселони, згорів з невідомої причини великий італійський пасажирський корабель "Орація", 11,669 тон містоти. На кораблі, який плив з Полудневої Америки до Ґенуї в Італії, було 600 пасажирів і 300 матросів. Два французькі торпедовні врятували пасажирів з чотирьох ратункових лодок. 104 людей втопилося.

Брятійське міністерство фльоти оповістило, що минулого тижня пропало три британійські субмарини (підводні лодки). Німецька військова команда оповістила одночасно що Німці знищили ті субмарини недалеко німецької морської твердини в Гельголянд.

Також Німці втратили дві субмарини минулого тижня. Британці кажуть, що затопили одну, а другу Французи.

ВСІ ЕВРОПЕЙСЬКІ КРАЇ БУДУТЬ У ВІЙНІ

Міістр транспорту в домініяльнім уряді, дост. С. Д. Гов каже, що заки скінчиться війна, то всі европейські краї будуть воювати. Гов думає, що ця війна буде довга, а пічнеться вона дійсно під весну.

Що війна ця буде довга й жорстока, та що бої пічнуться за два-три місяці, про це щодня повідомляють з ріжних европейських держав. Питання — де буде фронт. Військові знавці є тої думки, що великих боїв не буде на французькім фронті, бо німецькі і французькі фортифікаційні лінії такі сильні, що ледви чи здобула б їх котра сторона. Але з кожним днем зростає можливість, що війна розгориться на нових фронтах — на Балкані й Чорному Морі, або в Скандинавії куди Англія, Франція, Італія й Еспанія висилають щораз більшу поміч Фінляндії. Фронт на Балкані або в Фінляндії був би лиш тоді, коли б Англія виповіла війну Росії.

ВІСТИ З ДІЄЦЕЗІЇ

Впр. о. Н. Крижановський, Протоігумен ЧСВВ., тяжко захорував перед Різдвяними Святами в дорозі на потягу й завезено його до шпиталю в Торонті. Проситься всіх вірних о щирі молитви за хорого Отця.

* *

З нагоди імянин Їх Преосвященства парохія св. Николая в Вінніпеґу устроїла вечерок, на якім доручено Їх Преосвященству княжий дар, за що Їх Преосвященство щиро дякують Впр. о. Пароxові Жиданові ЧСВВ і всім вірним парохіянам.

Їх Преосвященство також в особливий спосіб дякують тим, що зложили дар святочний:

Верховній Управі Братства св. Николая;
Централі Б.У.К. в Алберті;
Впр. Д-рові І. Оробкові;
Всеч. Отцям: П. Каменецькому, Пасічникові, І. Шпитковському, Колцунові, Роборецькому, Сирникові, Н. Чорнієві;
Всеч. о. Шумеєві і Прохії в Форт Виллям, Онт.
П. Івановi Козякові.

Нехай Господь Бог заплатить і благословить їх.

ЖЕРТВИ ЩО ВПЛИНУЛИ ДО ЕПИСКОПСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ ВІД ГРЕКО-КАТОЛ. ПАРОХІЙ

На Катедратик зложили:

Форт Виллям, Онт. за два місяці	$10.00
Киркленд Лейк, Онт.	9.75
Парохія св. Володимира і Ольги, Вінніпеґ	50.00
Сторнвей, Саск.	10.00
Гвайцент, Саск.	10.00
Йорктон, Саск., частина	4.00
Вернон, Б.К.	5.00
Су Ст. Марі, Онт.	15.00

На Семинар:

Парохія св. Володимира і Ольги, Вінніпеґ	20.00
Кавон, Ман.	2.10
Мінк Крік, Ман.	4.35
Богдан, Ман.	3.75
Пайн Ривер, Ман.	2.15

Різдвяний Дар Любови для Їх Преосвященства:

Айтуна, Саск.	$8.60
Гудів, Саск.	10.65
Бедфордвил, Саск.	4.60

Всім щирим жертводавцям складаємо сердечну подяку.

Епископська Канцелярія.

Большевики Відступають Німцям Частину Галичини

ЛОНДОНСЬКИЙ "ТАЙМС" ПИШЕ, ЩО НІМЕЦЬКЕ ВІЙСЬКО УВІЙШЛО ВЖЕ ДО ГАЛИЧИНИ

Кореспондент найбільшого англійського щоденника Таймс подає з Білгороду, столиці Югославії, що між Росією й Німеччиною має бути заключений договір щодо українських земель, які Росія забрала при розборі Польщі. Іде головно про ті галицькі землі, де є нафта, отже в першій мірі про копальні в околиці Дрогобича.

Лондонський "Таймс" з 19 січня пише, що німецькі війська вже ввійшли на галицьку землю під большевицьким правлінням.

Цей крок Німців дуже занепокоїв балканські держави. Є поголоски, що Росія винаймила Німеччині українські землі з нафтовими криницями. Ті копальні ушкодила польська армія при відступі перед Німцями й Москалями минулого вересня.

Якщо Росія дійсно віддала б Німеччині полудньово-західню частину Галичини аж по Дрогобич і Львів, тоді Німеччина наблизилася б до Румунії. Того якраз боїться Румунія, бо тоді вона опинилася б між двома ворогами — Росією й Німеччиною.

Такі самі вісти проголосили також канадійські радієві станції, які також подали, що в Берліні й Москві заперечено будьто би німецькі війська занимали галицькі землі під большевицькою владою.

Слідуючого дня, 20-го січня, "Таймс" подав, що німецько-советські переговори закінчаться внедовзі далеко-сяглою угодою. Сталін і Гітлер підпишуть 5-річний плян співпраці для розвитку продукції і товарообміну.

Німецькі інжиніри і військо ввійшли в полудневу частину советської Східньої Галичини, згідно з новою угодою. На основі тої угоди Німеччина дістала право розвинути видобування нафти в Східній Галичині (зн.: Бориславі й Дрогобичі).

"Таймс" подає також, що в Галичині відбувається советська мілітарна акція на малу скалю." З того можна вносити, що в Східній Галичині ведуться партизантські напади на московських зайдів.

НІМЦІ МАЮТЬ ГАРМАТИ, ЩО СТРІЛЯЮТЬ НА СТО МИЛЬ

В англійській пресі в Лондоні появилась вістка, що Німці мають такі величезні гармати, що стріляють на 100 миль. В минулій війні німецькі гармати обстрілювали Париж з віддалі 80 миль.

Французька преса писала минулого місяця, що з огляду на нові великі грамати, що їх Німці почали виробляти, Французи зміцнюють і поширюють свої укріплення на лінії Мажіно.

ЯПОНСЬКІ ПЛЯНИ В ХІНІ

Японці органiзували в Хіні новий "центральний хінський уряд" на чолі з Ван Чингвеєм, що був раніш помічником Чіян Кай Шека. Уряд цей має працювати з Японцями. Умови догоди між тим урядом і Японцями такі: 1. Японці заберуть своє військо з південної Хіни за два роки після закінчення війни й підписання миру; 2. Японія націоналізує хінські залізниці; 3. Хіна признає уряд Манчуко; 4. В північній Хіні та Монголії залишаться японські залоги для боротьби з комуністами; 5. Всі скарби Хіни експлуатуються спільно Хіною і Японією.

НІМЦІ ПОСИЛАЮТЬ РУМУНІЇ ЛІТАКИ

В американській пресі появилась вістка, що Німеччина дає Румунії воєнні літаки за нафту й оливу, яку одержує з Румунії. Пишуть, що дотепер Румунія одержала з Німеччини около 140 воєнних літаків найновішого виробу. Крім того Німеччина дає Румунії артилерію й амуніцію, якої треба буде Румунам у війні з Росією.

ПЕРЕСЕЛЕННЯ НА ПОЛЬСЬКИХ ЗЕМЛЯХ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

На всіх землях, що їх забрали Німці від Польщі, слідкий величезний переселенський рух. Він обійме міліони людей. Уже змінили осідку десятки тисяч, а між ними є й Українці, головно з Лемківщини.

ЩЕ ОДИН ЗЕМЛЕТРУС У ТУРЕЧЧИНІ

З Анкари подають під датою 18 січня, що в Туреччині повторився другий землетрус — тепер в околиці Нігде, яких 200 миль на південний схід від Анкари, столиці нової Туреччини. Той землетрус приніс нові жертви: 50 убитих і 160 покалічених.

На цей дистрикт, що його оминуло нещастя страшного землетрусу з 28 грудня, від якого згинуло в північно-східній Анатолії 30,000 осіб, впало те нещастя сьогодні. Землетрус почався рядом потрясень а з тим підземними гудіннями, які навели жах на людей. Від потрясень валилися будинки, у звалищах яких знайшло смерть 50 осіб а 160 зазнали покалічень.

Новий землетрус повстав був також 200 миль від місцевости, що була ним навіщена 28-го грудня, однак звідомлення нічого не подають про заподіяні там шкоди в майні або страти в людях.

СОВЕТСЬКА НЕВДАЧА В ФІНЛЯНДІЇ — ПОЛЕГШОЮ ДЛЯ ЗАХІДНЬОЇ УКРАЇНИ

Втікачі, що прибувають до Черновець із західньо-українських земель, що є під владою Советів, стверджують, що воєнні неуспіхи Советів у Фінляндії дуже пригнобили московську владу в Західній Україні. Ось те пригноблення є теж і причиною, що влада боїться дуже дразнити населення.

І саме тому не переводить советизації краю, як це було в пляні вже на самому початку советської інвазії. А населення, бачучи, що Совети не можуть дати собі ради з малою Фінляндією, підносить голову.

Голяндці висаджують динамітом лід на озерах

Голяндські військові інжиніри висаджують динамітом лід на всіх озерах недалеко німецької границі. Роблять вони це на те, щоб унеможливити напад німецької армії, якого сподіються кожного дня.

КИДАЮТЬ НА ФРОНТ УКРАЇНСЬКІ ВІЙСЬКА

Англійські кореспонденти стверджують, що Москва зачала тепер висилати до Фінляндії ті військові частини, які складаються з самих Українців. Їх кидають у такі місця, де їх жде неминуча смерть від тріскучих морозів, браку живности, фінських гармат та літаків.

СЕСІЯ МАНІТОБСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ 20. ЛЮТОГО

Кокус послів з урядової партії порішив, щоби сесію парляменту скликано на 20. лютого. Головною справою на сесії буде дискусія в справі детеджостмент акту: Відкликання Фармерс Кредиторс Арренджмент акту і те, що домінія не зробила нічого в справі заложення мортґеджового банку лишила Манітобу без правної охорони в справі довгів.

Німці плянували ушкодити залізничі шляхи в Анґлії

В Анґлії викрито плян Німців, щоби ушкодити і здержати увесь залізничий рух. Поверх 600,000 анґлійських залізничників одержали наказ бути осторожними і готовими на случай саботажу.

Воєнна Позичка Канади Перейшла Назначену Суму

Перша канадійська воєнна позичка, яку розписано на 200 міліонів долярів, перейшла назначену суму на 60 відсотків. Замість $200,000,000, населення й фінансові інституції зложили в перших пятьох днях $321,276,850 готівкою. Супроти того домініяльний міністр дост. І. Л. Ралстон замкнув кампанію в пятницю, 20 січня.

Вдодатку до того зложено ще $53,300,000 на сплату воєнної позички з попередньої війни, якої виплатність прийде 1 березня.

Міністр Ралстон заявив після замкнення позички, що відповідь населення Канади, всіх його кляс і в кожній частині домінії перейшла найвищі сподівання. Це відповідь, сказав міністр, яку почує і зрозуміє ввесь світ, а передовсім наші аліянти й наші вороги. Канада дякує кожному громадянинові, що в якийнебудь спосіб причинився до успіху першої воєнної позички."

В ІТАЛІЇ СПОДІЮТЬСЯ НАПАДУ РОСІЇ НА БАЛКАН

Секретар фашистівської партії сказав на зїзді фашистів, що Італійці не сміють присипляти себе надією, що як Італія не є тепер у війні, то вже й не буде. Прийде час, що Італія мусить піти до війни і на той час всі Італійці мають бути готові.

Знова лондонський "Таймс" повідомляє, що в Римі кожного дня зростає протибольшевицький настрій, а в урядових кругах сподіються, що Росія нападе на балканські держави в недалекій будучности. Тому власне Мусоліні хоче, щоби всі балканські держави залишили тепер взаїмні сварки і обєднались проти спільного ворога — большевицької Росії.

Ватикан не вишле делеґата до польського уряду

З Риму повідомляють, що Ватикан не призначить свого нунція при польськім уряді на вигнанні в Анжер, у Франції.

Буде там тільки о. Анфредо Паччіні як заступник посла.

КАЖЕ, ЩО ІТАЛІЯ ШЛЕ ВІЙСЬКО ДО УГОРЩИНИ

З Будапешту прийшла вістка до Амстердаму, в Голяндії, що на Угорщину прибувають транспорти італійських військ. Італія шле військо на оборону Угорщини перед московським нападом. Жовнірів приміщують у будапештенських касарнях.

Італійський часопис "Пополо ді Італія" приніс вістку в суботу, що Совети післали поверх 100,000 робітників для будови фортифікацій у Карпатах, на пограниччю Мадярщини і Східньої Галичини.

СПОДІЮТЬСЯ ВИБОРІВ В АЛБЕРТІ ЦЕЇ ВЕСНИ

В англійській пресі появилася вістка, що на зїзді партії Соціяльного Кредиту, яка править Албертою, рішено, щоб провінціональні вибори відбулися в травні або червні ц. р. Але премієр Ейбергарт мав сказати, що албетійські вибори відбудуться внедовзі перед виборами доміняльними. З того виходило б, що час провінціональних виборів в Алберті залежить від проголошення доміняльних виборів.

Большевицька Армія Відступає з Півночі

Фіни відкинули 50-тисячну советську армію на північнім фронті коло Саля, в північній частині середущої Фінляндії, і приневолили її до поспішного відступу. Червона армія змушена була відступити 28 миль на схід. Задня сторожа, яка прикривала відступ головних сил, ставила цим разом розпучливий опір.

В іншім секторі північно-східнього фронту, коло місцевости Марна бої розвинулися в правильну битву. На тому відтинку большевики уфортифікувалися. Фіни заатакували з фронту й обох боків. Червона армія ставила розпучливий опір, маючи на увазі, що її передова група віддалена 120 миль від головної бази постачання на залізниці до Мурманська та що відрізання її означало б катастрофу.

Сильні бої розгорілися на північ від Озера Ладоґа, де Фіни відбили один по другім російські наступи. Ціль большевицької офензиви в тім секторі було впасти збоку на лінію Маннергайма.

На карельськім фронті Фіни відбили нові большевицькі наступи з великими втратами для большевиків.

40,000 МОСКАЛІВ У ВІДСТУПІ

Кореспондент копенгаґського часопису "Берлінгске Тіденде" доносить, що на північному фронті в районі Салла 40-тисячна російська армія почала відступати під напором двох своїх ворогів: Фінської армії й незносної студені, якої Фінляндія не мала вже від 25 років. Росіяни — каже той кореспондент — стратили надію вдержати той фронт.

Від тижня советські літаки кожного дня бомбардують фінські міста. В тих нападах бере участь щоденно по 450—500 советських літаків. Большевицькі летуни бомбардують без розбору все, навіть шпиталі.

Замерз Фінський залив який відділює Фінляндію від Естонії. Заходить небезпека, що большевики схочуть заатакувати Фінляндію з полудня, через лід з советської бази в Естонії. Однак фінська команда заявила, що вона добре приготована відбити наступ з тої сторони. Побережжя Фінляндії уфортифіковане й обведене колючим дротом.

Відплачуючись большевикам за бомбардування фінських міст, фінські аероплани збомбардували советську морську базу Кронштадт і десяток інших стратеґічних місць.

ПЕРЕСТОРОГА

Просимо тих наших передплатників, що завинили за часопис, звернути увагу на наліпку. Якщо на ній буде червоний хрестик, він означатиме, що з наступним числом ми здержуємо їм дальшу висилку часопису.

Тому, коли не хочете, щоб висилка часопису була Вам перервана, просимо Вас негайно прислати передплату.

Адміністрація.

100-Процент Чистий Лай
ПЕЛЮСТКАМИ

ПАКОВАНИЙ В ЕДМОНТОНІ
Особливо відповідний до Роблення Твердого Мила

На відворотній стороні налпіки є точні вказівки в українській мові про те як виробляти мило.

H. H. COOPER LIMITED
EDMONTON, ALTA.

Болючий для Українців підсумок

Яку пресу втратила українська нація в 1939 році наслідком московської і мадярської окупації українських земель і німецької окупації Чехословаччини.

Рік 1939 закінчився і варто зробити підсумок, що він нам, Українцям приніс та чи було це добре чи зле.

У кожного народу найдорожчим скарбом є його мова. Доки жива мова, доти живе й нарід. І коли хотять знищити або притлумити розвиток народу, то починають нищити його мову. Пригадайте нашу власну історію. Мали ми й русифікацію й полонізацію, чехизацію, мадяризацію і т. ін. Тому всякий занепад рідного слова, що приходять від насильника, є нашим великим нещастям.

Та насильник не лише забороняє рідне слово, він часто бере те наше слово і робить його не нашим, не вільним, а знаряддям для своїх цілей. Горе — не мати свого слова, а ще не менше горе — бачити його на послугах у насильника.

А рік оцей — 1939 — і приніс нам якраз оці два нещастя. На одних землях українських ми зовсім втратили своє слово, бо заборонено, а на других — в Галичині й на Волині воно буде також знищено і замінено буде облудним словом окупанта — Москви. В колишній Чехії — в Празі та в Польщі — у Варшаві також перестали існувати українське слово.

А слово наше: книжка, газета, журнал то є прояв нашого духа, то є наш неоцінимий скарб, то є наша культура.

І для цієї галузі нашої культури велику кривду заподіяли нам Німці з їхнім Гітлером. Це він спричинився до того, що наша молода Карпатська Україна перейшла до Мадярів. Це він став причиною того, що віковічний український ворог Москва забрала Волинь і Галичину.

Ми мали на Карпатській Україні своє слово. А від березня того слова немає. Там знищено коло півтора десятка українських часописів. Ще на "Підкарпатській Руси" за часів панування Чехів були "Українське Слово", "Вперед", "Свобода", "Світло" і інші, що виходили десятками років. В Карпатській Україні "Свобода" почала виходити під назвою "Нова Свобода". Позатим появилися: "Наступ", "Нація", "Народня Воля", "Народня Сила", "Говерля", "Нова Сцена". Був ще і "Урядовий Вістник Правительства Карпатської України".

Де вони тепер, всі ці свідки нашої культури? Немає. Мадяри знищили все. В Празі і у Варшаві також були наші часописи. Сьогодні їх також нема. Нема "Карпато-Української Свободи" чеською мовою, нема "Українського Тижня", нема "Трудової Країни". Серед руїн Варшави знищено журнал "Ми", "За Незалежність", "Рідну Мову", "Табор" і такі прекрасні історичні збірники "За Державність". Чиж є хоч маленькі надії, що все те відродиться. Хочемо, але... не віримо.

Зникло слово, що сторожем стояло коло нас і нашої справи.

А коли поглянемо на терени окуповані Москвою, то жаль великий і печаль невсипуща тисне. Бож ми знаємо, що таке Москва. Ми знаємо, що зробила на Східній Україні. Вона взяла вільне слово й дала облудне, лукаве.

В Галичині й на Волині було наше слово. І чисельно. Може якихось 120-130 назв. Це слово, часом припинене, часто конфісковане всеж таки жило. Його читали сотки тисяч Українців по цілому світу. І тепер все те буде знищене, закуте. Львів, що був завжди нашим Пємонтом, куди, як і до Києва, линули наші думки й надії, буде позбавлений свого історичного значіння. Наші установи, кооперативи, видавництва, книги — все це ворог розторощить. Наше завдання не є списати про всі наші культурні втрати цього року. Ми обмежимося лише сумним реєстром тих періодичних видань, яких ми вже не побачимо, хіба лише в Бібліотеках. На основі бібліографічних заміток ми змогли скласти реєстр 111 назв часописів з Галичини й Волині.

Ось періодичні видання — газети й журнали — що виходили в Галичині й на Волині. (Назва, місце й кілька років видання).

1) "Батьківщина", Львів, 8 років. 2) "Богословія", Львів 13 років. 3) "Боротьба", Коломия, 2 роки. 4) "Відродження", Львів, 11 років. 5) "Веселка", Коломия, 2 роки. (6-7), 8) "Вісти з Лугу", Львів, 4 роки. 9) "Вістник", Львів, 7 років. 10) "Вогні", Львів, 13 років. 11) "Волинське Слово", Луцьк. 12) "Голос", Львів. 13) "Голос з над Буга", Сокаль. 14) "Голос Покуття", Коломия, 6 років. 15) "Готовсь", Львів. 16) "Геть з большевизмом", Львів. 17) "Гомін Краю", Дрогобич. 18) "Господарсько-Кооперативний Часопис", Львів, 19 років. 19) "Громадянка", Львів. 20) "Громадський Голос", Львів, з 1895 року. 21) "Дзвіночок", Львів, 9 років. 22) "Дзвони", Львів, 9 років. 23) Найстарший щоденник "Діло", Львів, 60 років видання. 24) "Дніпро", Коломия, 3 роки. 25) "Дорога", Львів, 4 роки. 26) "Жінка", Львів, 8 років. 27) "Жіноча Доля", Коломия, 16 років. 28) "Жіночий Голос", Львів, 9 років. 29) "Живе Слово", Львів. 30) "Життя і Знання", Львів, 12 років. 31) "Життя і Слово", Дрогобич, 3 роки. 32) "За активну ощадність", Львів. 33) "Зелена рута", Львів, 2 роки. 34) "Змаг" Львів, 3 роки. 35) "Кредитова Кооперація", Львів. 36) — "Католицька Акція", Львів, 6 років. 37) "Кіно", Львів, 10 років. 38) "Комар", Львів, 7 років. 39) "Кооперативна Республика", Львів, 11 років. 40) "Кооперативна Родина", Львів, 6 років. 41) "Колосся", Львів, 2 роки. 42) "Літопис Червоної Калини", Львів, 11 років. 43) "Літопис Бойківщини", Самбір. 44) "Лицарство Пресв. Богородиці" Львів 4 роки. 45) "Лікарський Вістник", Львів, 16 років. 46) "Мета", Львів, 9 років. 47) "Місіонар Пресв. Серця Ісусового", Львів, 42 років. 48) "Ми і Світ", Львів. 49) "Мистецтво", Львів, 7 років. 50) "Малі Друзі", Львів, 3 роки. 51) "Молоді Друзі", Львів, 2 роки. 52) "Молоде Село", Львів 3 роки. 53) "Назустріч" Львів, 5 років. 54) "Напередодні", Львів, 4 роки. 55) "Наша Батьківщина", Львів, 3 роки. 56) "Новітній Ремісник" Львів, 3 роки. 57) "Нива", Львів, 44 роки. 58) "Надсянська Земля", Перемишль. 59) "На Слідї", Львів, 4 роки. 60) "Народня Справа", Львів, 12 років. 61) "Національна Політика", Львів, 2 роки. 62) "Наш Лемко", Львів, 7 років. 63) "Наш прапор", Львів, 7 років. 64) "Наш Приятель", Львів, 18 років. 65) "Неділя", Львів, 12 років. 66) "Нова Зоря", Львів, 14 років. 67) "Нова Хата", Львів, 15 років. 68) "Нове Село", Львів, 10 років. 69) "Новий Час", Львів, 17 років. 70) "Післанець Правди", Рава Руська, 13 років. 71) "Правда", Львів, 13 років. 72) "Цроз ри", Станиславів, 9 років. 73) "Робітничий Голос", Львів, 2 роки. 74) "Рада", Львів. 75) "Рідна Школа", Львів, 8 років. 76) "Сад і Город", Львів, 7 років. 77) "Світ Дитини", Львів, 20 років. 78) "Свобода", Львів 79) "Сільський Господар", Львів, 25 років. 80) "Сокільські Вісти", Львів, 12 років. 81) "Сьогочасне й Минуле", Львів, 1 рік. 82) "Студенський Вістник", Львів, 2 роки. 83) "Стяг", Станиславів, 9 років. 84) "Сонечко", Луцьк, 4 роки. 85) "Світ Молоди", Коломия. 86) "Світло й Тінь", Львів, 8 років. 87) "Світ Українки", Львів. 88) "Службовик", Львів, 18 років. 89) "Селянські Вісти", Коломия, 3 роки. 90) "Торговля і Промисел", Львів, 7 років. 91) "Українське Дошкілля", Львів. 92) "Учительський Голос", Львів. 93) "Учительське Слово", Львів. 94) "Українка", Львів, 2 роки. 95) "Українська Книга", Львів, 3 роки. 96) "Український Бескид", Перемишль, 12 років. 97) "Український Інвалід", Львів, 3 роки 98) "Українська Музика", 3 роки, Стрий. 99) "Українська Школа", Львів, 15 років. 100) "Українське Слово" Яворів, 11 років. 101) "Українське Юнацтво", Львів, 7 років. 102) "Українські Вісти", Львів, 6 років. 103) "Український Агрономичний Вістник", Львів, 3 роки. 104) "Український Город і Дріб", Стрий, 6 років. 105) "Хліборобська Молодь", Львів, 6 років. 106) "Христос Наша Сила", Львів, 9 років. 107) "Шлях", Луцьк, 3 роки. 108) "Шлях Нації", Львів, 5 років. 109) "Шлях виховання й Навчання", Львів, 13 років. 110) "Центрореклама", Львів, 111) "Юні Друзі", Львів, 6 років.

Ми не згадуємо тут неперіодичних видань Наукового Т-ва ім. Шевченка з його 20 серіями збірників, Праць Богословського Т-ва, Праць Греко Католицької Академії й Записок Чину Св. Василя Великого.

Цей неповний спис наших померлих борців, наших новітніх мучеників. Чи не здається Вам, дорогий читальнику, що Ви побували на кладовищі. Бачучи кілько років вони існували, Ви знатимете, що серед них є й "старики", але більше то все наша молодь. А молодь — то надія наша.

Їх цих мучеників знищено, але ми ще живі. У нас надія ніколи не вмирала і не вмре. Помянім же добрим словом тих, що полягли, а самі працюймо для того, щоб "тисячі натомісць стали до борби". Україна наша велика, наш нарід чисельний, і волю рідній землі ми добудемо. Багато мали ми втрат, багато ми бачили горя, та нема того ворога, щоб примусив нас схилити в покорі перед ним чоло. Переможемо все. Так буде.

Іван Рудничів.

ВІСТИ ЗІ СВІТА

ЩЕ НЕ ПЕРЕВЕДЕНО СОВЄТИЗАЦІЇ ЗАХІДНЬОЇ УКРАЇНИ

З відомостей, які сюди надходять з західньо-українських земель, виходить, що совєтська влада мусіла спинити "гарячі голови", що бралися за негайну совєтизацію Західньої України. Треба було числитися з поставою населення, що поставилось до совєтизації не дуже то прихильно, хоч щодо цього запала вже ухвала Народнього Зібрання. Щодо цього останнього, то воно скінчило свою функцію зараз по виборах і проголошенні прилучення західньо-українських земель до Совєтів, совєтизації, націоналізації банків і промислу та вивласненню великих земельних власників.

В чиїх руках влада?

Ті самі інформаційні джерела подають, що по місцях не впроваджено робітничих і селянських рад на совєтський лад, а існують місцеві комітети, що мають тільки дорадчий голос. Властива влада спочиває в руках офіцерів, політичних комісарів і агентів ҐПУ. Доля українсьва, каже згадана інформація, спочиває в руках офіцирів, політичних комісарів і агентів. У фабриках і в ремеслі працюють Поляки і Жиди. Совєтська влада намагається здобути симпатії селянства. Москва відноситься неприхильно до всіх українських політичних угруповань, навіть і до українських комуністів. Покищо Совєти навіть не пробували приступати до селянства з колективізацією, бо знають, що тут стрінув би їх грізний опір.

Совєтсько-московська культура.

Спеціяльну увагу звернули Совєти на культурне життя Західньої України. Переведено вже реорганізацію шкільництва, очевидно на московський лад. Усі вищі місця є обсаджені Москалями. Наука московської мови стала обовязкова в усіх школах. Шкільні підручники спроваджують з Києва і Харкова. Не ведеться також разячої протирелігійної пропаганди, бо Москва числиться з релігійними почуваннями широких мас, яких не хоче покищо тим зражувати. Але відбуваються численні арешти священиків під замітом їх політичної діяльности і "занедбування душпастирських обовязків".

Одно певне: опір населення.

Без огляду на те, як розвяжуться міжнародні події, одно є певне, що Совєтам прийдеться зломити неприхильне становище населення. Це вони знають, тому і поступають з населенням, особливо з селянством, як на них, доволі обережно. Вся їхня увага звернена тепер головно на те, щоб закріпити владу Москви на забраних від давньої Польщі західньо-українських і білоруських землях.

УКРАЇНСЬКЕ НАСЕЛЕННЯ В ГАЛИЧИНІ ПРИЙНЯЛО МОНАХІВ І МОНАХИНЬ

Бельгійські оо. Редемптористи, які вернулися до Бельгії по 6 тижнях перебування під большевицькою окупацією Галичини, оповідають про велике привязання українського населення до Церкви і переслідуваного духовенства. Всі монаші Чини й Згромадження, мужеські і жіночі, розвязані. Однак релігійне населення приняло до своїх домів монахів або монахинь.

Преосв. Чарнецького, Апостольського Делегата для Волині й інших північно-східних земель, большевики інтернували у Львові. В друкарні оо. Василіян у Жовкві друкують большевики протирелігійні видавництва.

ВІДРІЗУЮТЬ ЧЕХІЮ ВІД МОРАВІЇ І СЛОВАЧЧИНИ

Німці плянують масову кольонізацію своїх поворотців з Галичини й України на чеських землях у двох полосах. Одною задумують відрізати Чехію від Моравії, а другою Моравію від Словаччини. Німців поселюватимуть на сконфіскованих маєтках жидівських землевласників і на місце виселених Чехів. Чеських робітників заступлять в тих околицях Німцями.

Вже тепер комунікація між Моравією і Словаччиною незвичайно трудна. В чесько-моравському протектораті масово арештують вчителів і журналістів.

ФІНИ ЗІСТРІЛИЛИ 11 З 18 БОЛЬШЕВИЦЬКИХ ЛІТАКІВ

З Гельсінків повідомляють з дня 18 січня, що фінська армія виперла Росіян у районі Салла, що лежить над колом північного бігуна, на 28 миль.

Того самого дня фінські летуни збили 11 з вісімнацяти російських літаків, які налетіли були на Лаперанта в південній Фінляндії.

(Під тією датою московський комунікат подає, що російські летуни зістрілили одинацять фінських літаків, не подає однак в якій місцевости те сталося).

З Гельсінків (Гельсінгфорс) подають далі, що російські аеропляни зробили налети на міста південної Фінляндії і — не зважаючи на пекельну студінь — скинули 150 бомб на мешкальні обєкти, роблячи поважні шкоди.

КАНАЛ ДНІПРО—БУГ

Совєтська газета "Правда" подає, що вже розпочато будову каналу Дніпро-Буг. Робота ведеться в Білій Русі. Канал має бути скінчений у квітні 1940 року. Будують з поспіхом, бо канал потрібний для достави збіжжя, соли й нафти Німеччині. Він лучитиме Балтійське море з Чорним морем. Теперішня будова відноситься головно до простору, що лучить західню Білорусь із Україною. Такий канал існував уже давно, але він був запущений і тому непридатний до плавби через мілизни. Це головно на Буг-Припять. Канал лучитиме міста Берестя над Бугом і Пинськ. Тогарн будуть могли йти з Одеси через канал аж до Данціґу ріками Дніпро, Припять, Буг і Висла.

Що сталося з православними епископами в Польщі

З Парижу повідомляють, що православний митрополит Діонізій остався у Варшаві під Німеччиною разом з епископом Тимотеєм.

Епископ Сава втік разом з епископом Матеєм до Литви.

Епископ Симон Острожський попався в руки большевиків, а про епископів Олексія Волинського, Олександра Поліського й Пантелеймона покищо нема вістей.

Легка смерть . . .

"Смерть від морозу, який тепер взяв у свої обійми малу Фінляндію, є найблагородніша, якою може російський вояк умерти. Вона легша як смерть від машинового кріса і приємніша від бомби з літака чи від гарматнього стрільна. Вона підходить до нього невидимо й невидимо заколихує до вічного сну. Виморені голодом, виснажені гонитьбою й бідно зодягнені, кладуться вони на фінськім полі у білу постелю на вічний спочинок." — Таке оповідання почув американський кореспондент від фінського офіцера в Віїпурі, південній Фінляндії. А випосаження, з яким російська влада вислала своїх вояків на фронт та й одіння, в яке вона їх зодягнула, каже вірити в правдивість цього оповідання.

Для Українців, що читають такі відомости з фінського фронту, може було б і байдуже, як би не те, що велике число людей, які гинуть на фінському фронті, є власне наші рідні брати — загнані туди Москвою для двох цілей: (1) здобути для Кремлю нові території й нових невільників і (2) прорідити свої власні українські ряди...

АЛІЯНТИ КУПУЮТЬ ЛІТАКИ

У поінформованих колах говорять, що незадовго аліянти піднесуть свої закупна в Америці до 12,000 военних літаків. Англійська і французька летунська комісія від довшого часу точно оглядає американські летунські фабрики та моделі літаків і незадовго приступить до конкретних закупів. Ці замовлення мають бути виконані впродовж двох років. Це беруть за знак, що аліянти готовляться до довгої і затяжної війни.

ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД ПРО НАЦІОНАЛЬНІ МЕНШИНИ

Еміграційний польський уряд видав відозву до польського народу, в якій між іншим не забув і про "національні меншини", що мають бути в будучій польській державі. Дотичний уступ звучить:

"Національним меншинам, які враз з польським народом взяли участь у боротьбі і позістали вірні польській державі. Польща запевнить справедливість, свобідний національний і культурний розвій, як також державну опіку".

Пригадуємо собі, що такі самі обіцянки поробила Польща Українцям після того, як Рада Амбасадорів признала Польщі нашу Східню Галичину в 1923 році.

НІМЦІ РОЗСТРІЛЯЛИ 15,000 ДО 20,000 ПОЛЯКІВ

Польський уряд у Франція подає, що від осени Німці розстріляли від 15 до 20 тисяч Поляків на окупованих землях.

ОНТЕРІЙСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ОСУДИВ ВОЄННУ ДІЯЛЬНІСТЬ ДОМІНІЯЛЬНОГО УРЯДУ

Політичною сензацією була минулого тижня резолюція, що її прийняв провінціональний парлямент в Онтеріо, а яка була звернена проти премієра Канади, Мекензі Кінґа. В резоюції, що її вніс онтерійський премієр Гепборн, говориться, що домініяльний уряд зробив дуже мало, щоб причинитися до успішного ведення теперішньої війни.

За тою резолюцією голосувало 44 посли, проти неї — 10. Перед голосуванням премієр Гепборн і лідер консервативної партії в Онтеріо виголосили гострі промови проти премієра Кінґа. Промовляли також інші посли. У промовах були, між іншими, закиди, що Канада продала Росії міліон бушлів пшениці, а Росія є в союзі з Німеччиною й може ще бути у війні з Британською Імперією. Значить, Канада продає пшеницю свому ворогові.

Премієр Гепборн пішов так далеко у своїй критиці премієра Кінґа, що сказав: "Я стою при своїй заяві, що він (Мекензі Кінґ) не сповнив свого обовязку супроти свого краю й він його ніколи не сповнить. Я знаю. Я сидів з ним у парляменті вісім і пів років". Опісля Гепборн загрозив, що як посли не приймуть резолюції, яку він вніс, то він сам зрезигнує зі становища премієра Онтеріо.

Коли запитали премієра Мекензі Кінґа, що він думає про резолюцію, яку прийнято в онтерійськім парляменті, а в якій осуджується його діяльність у звязку з війною, то Мекензі Кінґ заявив, що властиве місце і час на дискусії про участь Канади в теперішній війні є — домініяльний парлямент, який зійдеться за тиждень.

В Оттаві говорять, що критика домініяльного уряду в онтерійськім парляменті може бути причиною вчасних домініяльних виборів.

ВИКРИЛИ РЕВОЛЮЦІЙНУ ОРГАНІЗАЦІЮ В АМЕРИЦІ

Американська тайна поліція викрила революційну організацію, яка плянувала 20 січня винищити всіх Жидів, захопити всі державні будинки, а також залізниці, водопроводи, центральні електричні стації, телефони й телеграфи.

Поліція арештувала 17 провідників тої революційної організації, що зветься "Християнський Фронт", а також склад оружжя й амуніції в Ню Йорку. Революціонери плянували вистріляти кільканадцятьох американських сенаторів і створити в Америці уряд, подібний до уряду Гітлера в Німеччині. Арештовані революціонери вийшли на волю за кавцією $50,000 від одного. Найвищий суд Злучених Держав Америки буде судити їх на другий тиждень.

КОМУНІСТИЧНІ АҐЕНТИ ПЕРЕД АМЕРИКАНСЬКИМ СУДОМ

Поставлений перед суд в Ню Йорку большевицький орґанізатор і шпигун, Микола Доценберґ, признався, що займався фальшуванням американських пашпортів і сам їздив на фальшивий американський пашпорт по ріжних европейських краях. У часі розправи вийшло також на яв, що цей Доценберґ був одним із головних організаторів комуністичної партії в Америці. Зорґанізувавши тут комуністичну партію, Доценберґ вернувся до Совєтів і взяв на себе черговий "обовязок" — бути шпигуном совєтської червоної армії. Як шпигун, він знов виїхав за границю і бушував по европейських краях як "фотограф". Він справді визнається добре на фотографії. Завдяки своєму спритові він вкрутився на один королівський двір в Европі і навіть здобув довіря самого монарха. В ролі королівського фотографа він їздив по тій державі і збирав знимки з військових укріплень, стратеґічних точок і т. п. Кінець кінців Доценберґ знов опинився в Америці, де продовжував свою "комуністичну" діяльність, поки його не пришпилили американські федеральні аґенти.

ЗАЯВИ В ПАРЛЯМЕНТІ НЕ ВИЯСНИЛИ ПРИЧИНИ УСУНЕННЯ ГОР-БЕЛІШІ

Всі сподівались, що коли почнеться сесія британського парляменту, то Леслі Гор Беліша, якого премієр Чемберлейн усунув з уряду міністра війни, розкаже про причини того усунення. Та на велике здивовання Гор-Беліша у своїй читаній промові ні слівцем не згадав чому його усунено з уряду. Не говорив про причини того усунення й премієр Чемберлейн, який промовляв зараз після Гор-Беліші. Отже політична бомба не вибухла, як того можна було сподіватися. Противно, премієр Чемберлейн висловив можливість, що як Гор-Беліша "буде справуватись", то колись пізніше знайдеться для нього місце в уряді, подібно як сталось з Антоном Іденом.

Коли ж робітничі посли почали перериватн промову Чемберлейна й домагались, щоб він був отвертим та щирим і поінформував парлямент чому Гор-Беліша вийшов з уряду, тоді Чемберлейн сказав, що премієр має право робити такі зміни в уряді, які уважає вказаним. Це відноситься особливо в часі війни. Якщо парлямент не годиться з його поглядами, то він — Чемберлейн — зрезигнує без ніяких нарікань. Ця погроза резиґнації вспокоїла невдоволених послів і вони замовчали.

ПОЛЯК ПРО ПОЛЬЩУ

Польщею правили політичні авантурники.

Польський еміграційний часопис "Народовець", що виходить у Франції (Лєн) з 27. листопада, м. р. поміщує листа одного Поляка зпід німецької окупації. В листі цьому читаємо між іншим таке:

"Жінку вислав я ще перед війною до центральної Польщі. Тамтуди й я поспішив, а звідти далі за Люблин, гнаний як і десятки інших людей военними випадками. Страшна це була втеча. Добре, що я без родини втікав. Бо інші втікали з дрібними дітьми, з клунками, пішки, на роверах, візками, кінно, автами і т. п. як хто міг. Справжня мандрівка народів серед непогоди та голоду. Брак поживи; а навіть воду тяжко було дістати. А в тім по тамошніх селам панувала постійно така біда, що навіть для себе люди не мали поживи.

Щойно там я переконався про нужду села в Польщі. Страшні були занедбання санаційних польських урядів, коли взяти під увагу, що в західніх дільницях і в містах центральної Польщі просто викидано гроші на непотрібні репрезентаційні будівлі, памятники та інші люксусові будинки. Як же страшно грішено в Польщі. Те, що я бачив і переходив, утвердило мене, подібно як і інших, в переконанні, що Польщею управляли люди бездарні, легкодухи, одним словом новочасна шляхта, що дбала про власне, вигідне життя, та була глухою й сліпою на долю широких мас.

І тепер розумію ще більше, чому наступило те, чого ми дожили, і за яку страшну ціну позбулися ми тих політичних авантурників, які правили Польщею. Самі були б ніколи не уступили. Супроти власного народу були сильними й безоглядними, супроти ворога показали свою слабість та втекли. Люде ці не повинні більше бути допущені до влади, бо спровадили нещастя на цілий нарід і на цілий край. Міліони терплять сьогодні, а виновники цих терпінь пішли з грішми за границю, де їм не є зле.

Ми наразі виняті зпід усяких прав і для нас немає ніякої оборони. Мусимо терпіти за легкодушність попередніх польських урядів, які не тільки не вміли кермувати Польщею, але й у війську не дописали.

В новочасній історії даремно шукати гірших прикладів. Ці люде поносять повну відповідальність за катастрофу, що стрінула Польщу, та за стільки жертв між населенням, що покутує сьогодні за ту безграничну бездарність кермованни й предвиджування з тих, що були в проводі.

Бачимо ще виразніше, як не належить правити, і чого будуча Польща та її правителі мусять уникати".

Новинки з Канади

ДВА ЗЇЗДИ В АЛБЕРТІ

Відбулись зізди політичних партій — Сошіял Кредит, С.С.Ф. і організації Ю.Ф.А.

Минулого тижня відбулись річні зізди двох політичних партій в Алберті, тобто партії Сошіял Кредиту, ССФ і фармерської організації Ю.Ф.А. (Злучені Фармері Алберти), яка рік тому перестала бути політичною партією і обмежилась до організаційно-фармерських завдань. Тому, що українське населення Алберти цікавиться діяльністю всіх 3-х організацій, подаємо тут безсторонний огляд зіздів тих організацій.

Сошіял Кредит.

Четвертий з ряду зізд партії Сошіял Кредит — почався в Калгарах 17. січня, при участи премієра Ейбергарта, його міністрів — Менінга, Лова, Фелова і д-ра Кроса. В президії засідали також около 20 провінціональних і домініяльних послів з партії Сошіял Кредиту. На зізді було 111 уповажнених делегатів, а також около 400 учасників. Зізд відбувався в салі пророчого Біблійного Інституту в Калгарах.

Зі звіту секретаря партії видно, що Сошіял Кредит в Алберті зростає. Збільшається членство поодиноких місцевих відділів, а жіноча секція заснована щойно минулого року, має вже 41 відділів.

З членських вкладок мала партія в 1939 році $6.035, а всіх приходів в тім році було $7.812. При кінці року було в банку $98.47. Решта грошей пішло на видатки у звязку з організаційною працею.

Поодинокі міністри в провінціональнім уряді оповідали про діяльність своїх департаментів. Всі вони послуговувалися "Великою Книгою" премієра Ейбергарта, в якій в цифрах подана діяльність албертійського уряду. Букви в тій книзі 4 цалі великі, так що учасники зізду могли сами їх читати.

Др. Крос, міністр здоровля, сказав, що він сподіється часу, коли заопікується всіми матерями при породах. В тій цілі уряд збільшив діточі клініки в провінції з 353 до 456. Гігієнічні клініки відбуваються в девятьох місцевостях в провінції кожного тижня. Всі візити безплатні. Також уряд поширив діяльність щодо опіки над сухітниками. В 1939 році уряд видав на лікування сухітників $390,000. Вислід такий, що недавно ще вмирало на сухоти в Алберті 45 осіб на 1,000, а тепер вмирає 33 особи на 1,000. Значить, уряд ратує життя 80 особам річно.

Міністр Менінг промовляв замість міністра Мейнарда, котрий був у той час в Оттаві в справі дозволу на заснування провінціонального банку в Алберті. Менінг сказав, що хоч податки в Алберті високі, то уряд нікого не викинув з землі за незаплачення податку.

Премієр Ейбергарт виголосив довшу промову про справи грошеві, шкільництво, безробіття та про інші справи. Він візвав делегатів, щоб переговорили всі порушені ним справи зі своїми членами на місцях, а опісля, щоб виготовлювали резолюції й відсилали їх до центрального бюра партії. На підставі тих резолюцій та поглядів ріжних відділів організації, буде уложена партійна програма перед слідуючими провінціональними виборами, що мають відбутися в цім році.

Коли почалась реєстрація резолюцій то виявилось, що делегати привезли з собою около 200 ріжних резолюцій. Між тими резолюціями, що їх привезли з собою делегати відділів соціяльного кредиту, були такі:

Щоб уряд знизив на половину всі довги, затягнені перед 1935 роком;

Щоб знизити ціну хліба в Алберті з 9 на 6 центів від бохонця;

Щоб домініяльний уряд загарантував ціну пшениці від $1 до $1.25 за бушель, бо теперішня ґарантована ціна по 70 центів за бушель є занизька;

Щоб домініяльний уряд перебрав "Стак Ексчендж" у Вінніпеґу;

Щоб теперішня мораторія існувала до часу, коли ціни на фармерські продукти будуть вищі, або будуть можливі позички з малими процентами;

В інших резолюціях домагаються:

Окремого суду для родинних справ; безплатних шкільних підручників для своїх дітей, провінціональної контролі над кредитом і грішми; заборони брати до війська хлопців понижче як 21 рік життя; збільшення "бонусу" за албертійські продукти з 3 до 6 процент; провінціональних позичок; нового закону про уневажнення посольського мандату крім премієра і міністрів; протест проти замкнення парку в Вейнрайт; заснування фабрик амуніції в Алберті; конскрипції майна, заки буде конскрипція людей; провінціонально-державної асекурації; провінціонального кредиту на шпагат під час жнив — і тим подібні.

Заки почалась дискусія над резолюціями, зізд ухвалив, щоб репортери ріжних часописів забрались зі зізду. В дискусії в тій справі делегати говорили, що вони не хотять репортерів не тому, що партія має якісь секрети, але тому, що — по словам деяких делегатів — преса відноситься ворожо до партії Соціяльного Кредиту й тому перекручує те, що говориться на зіздах, або мітінгах.

Коли почались формальні наради, провідники партії візвали делегатів, щоб далі боролись за ті справи, що їх переводить в життя албертійський уряд. Лідери Соціяльного Кредиту говорили, що боротьба за ліпші відносини почалась і нема сили, щоб її спинила.

Одною з важніших справ, що її проголошено на зізді, була вістка про заснування провінціонального банку в Алберті. Та про те пишемо в "Українських Вістях" на іншому місці. Тут згадаємо хіба, що ту вістку потвердив на зізді премієр Ейбергарт, який говорив також про діяльність департаменту освіти, якого він є міністром. У своїй промові премієр Ейбергарт між іншим сказав: "Ми можемо знайти міліони й міліони на те, щоб розривати людей на кусники, але мусимо жебрати гроші на науку дітей."

Як уже згадано повище, преса не була допущена на дальший тяг зізду, а тому не можемо передати нашим читачам, що далі говорилось на зізді соціялкредитовців у Калгарах. Якщо появляться які вісти після того зізду, то подамо їх у слідуючому числі.

Ю. Ф. А.

Трицять друга з ряду річна конвенція Злучених Фармерів Алберти (Ю.Ф.А.) відбулася в Едмонтоні у днях від 16 до 19 січня. Ця організація була до минулого року політичною партією, яка правила провінцією від 1920 до 1935 року. На зізді минулого року делегати рішили, щоб Ю.Ф.А. усунулася від політики й остала тільки фармерською організацією, якою вона й була в перших роках існування.

Зізд Ю.Ф.А. привитав лефтенант-ґовернор Алберти, а також посадник міста Едмонтону. Головними бесідниками першого дня були: бувший довголітній премієр Алберти — Бравнлі, а також бувший міністр рільництва і здоровля — Ґовдлі. Бравнлі промовляв на тему: "Чи фармері повинні орґанізуватись?" У своїй промові адвокат Бравнлі остерігав фармерів, що тепер уже є спроби, щоб судовою дорогою уневажнити албертійський "Дет Аджостмент Акт", а також , ведуться старання, щоб уневажнити домініяльну комісію, яка розглядає довги і їх знижує. Фармері повинні тепер обєднатись, щоб задержати при життю закон, який їх забезпечує. Якщо ті закони для забезпеки фармерів були б знесені, тоді почалося б вперте колектування фармерських довгів. Бравнлі є тої думки, що фармері повинні створити одну сильну фармерську організацію, яка могла б боротись за інтереси фармерів. Бо нема причини творити багато фармерських організацій, нема причини розбивати свої сили. Одна велика й сильна фармерська організація повинна мати економічного дорадника, який слідив би за ріжними хліборобськими справами в західній Канаді, студіював би їх і поучував фармерів що і як їм робити.

У своїй дальшій промові Бравнлі говорив, що кошта участи Канади у війні значно обтяжать фінанси Канади і спричинять підвишку податків. У висліді, буде менше грошей на внутрішні краєві видатки, отже тяжче буде й ґарантувати якусь ціну за фармерські продукти. Дотепер фармері звертались до уряду, щоб уряд помагав їм у їх труднощах. Бравнлі думає, що це велика похибка. На його думку фармерські трудноші в Західній Канаді можуть полагодити тільки самі фармері, але коли вони будуть обєднані в сильній агресивній фармерській організації, яку попирали б усі фармері.

Як на всіх зіздах, так і на цьогорічному зізді Ю.Ф.А. було предложено ряд ріжноманітних резолюцій. В одній з таких резолюцій було домагання, щоб змінити теперішній провінціональний закон про злуку шкільних округів.

Багато часу зобрала на зізді дискусія про злуку Злучених Фармерів Алберти — Ю.Ф.А., зі Злученими Фармерами Канади — Ю.Ф.С. Організація Злучених Фармерів Канади була донедавна відома лиш у Саскачевані. В Алберті появилася та організація кілька років тому, коли відбувались збіжеві страйки в північній Алберті. Страйки ті організували Злучені Фармері Канади, а попирали їх головно комуністи. Пізніше та організація проповідувала відлучення Західньої Канади від Східньої. Тому, що в тій організації видними членами, а то й провідниками були комуністи, багато фармерів виробили собі погляд, що то большевицька організація. Прихильники тої організації, тобто Злучених Фармерів Канади, заявили на зізді Ю.Ф.А. минулого тижня, що з огляду на війну, такі справи як збіжеві страйки й відлучення Західньої Канади від Східньої — завмерли. Ті люди заперечували будьто би Ю.Ф.С. була комуністичною. Остаточно, по довгій дискусії рішено, що і Ю.Ф.А. і Ю.Ф.С. прямують до одної цілі, а тому повинні злучитись в одну організацію. Для прослідження можливостей такої злуки вибрано окремий комітет, який має предложити вислід свого слідства (тобто має сказати, чи має бути злука, чи ні) на слідуючій конвенції Ю.Ф.А., що відбудеться за рік.

Про членство та фінансовий стан Ю.Ф.А. пишемо на іншому місці.

Під кінець зізду ухвалено важну резолюцію, іменно, що ніякий член заряду в Ю.Ф.А. не сміє брати участи в політиці, значить — не сміє бути кандидатом на посла, ані бути платним урядником у жадній політичній партії.

Президентом Ю.Ф.А. вибрано на цей рік Роберта Ґардинера, який був президентом тої організації в послідніх 10 роках.

Алберта має 6,900 зареєстровах безробітних

Албертійські безробітні, що зареєструвалися в провінційнім бюрі праці, начислюють 6,900 осіб. У минулому році в цім самім часі було їх 8,083 осіб. Найбільше безробітних є в Едмонтоні, бо 2,936; у Калгарах є їх 2,190; решта по менших осередках.

Згоріла школа в Верміліон

У Верміліон, Алберта, згоріла нова мурована школа, що коштувала 33,000 долярів. Поверх 140 дітей не мають тепер приміщення на науку.

P. MANNING LUMBER CO. LTD.
За найпевнішою обслугою й низькими цінами ріжного роду будівельних матеріялів вдавайтеся до нас.
10443-80th Avenue EDMONTON Phone 32051

МИМО ВІЙНИ КАНАДІЙСЬКИЙ ЕКСПОРТ ЗБІЛЬШИВСЯ

Хоч війна в Европі спинила торговлю Канади з більшістю европейських країв, канадійський експорт на тім не потерпів, противно — він побільшився. На це вказують цифри, які випустило минулого тижня домініяльне статистичне бюро за місяць грудень 1939 року.

Найбільшим покупцем канадійських продуктів являються тепер Злучені Держави, які від часу війни подвоїли свої закупи в Канаді. Велика Британія стоїть на другому місці щодо закупна канадійських товарів.

У грудні канадійський експорт представляв суму $101,-$21,522. Експорт за той самий місяць у 1938 році виносив $68,887,665. Злучені Держави імпортували з Канади товарів (за грудень 1939) на суму $53,995,864. Велика Британія , як другий найбільший покупець у Канаді, закупила в грудні 1939 р. товарів на суму $29,310,587, збільшуючи свій імпорт з цього краю в тім місяці на $3,775,820.

Також побільшився канадійський експорт до таких країв: Південна Африка, Франція, Норвегія, Трінідад, Бразилія, Індія, Мексико й Арґентина.

Зате дуже впав експорт канадійських товарів до Італії, Бельгії, Данії, Швеції й Фінляндії.

ЩО ПЕРЕШКОДИЛО ВВЕДЕННЮ ПЛЯНУ АСЕКУРАЦІЇ ПРОТИ БЕЗРОБІТТЯ

Делеґація Конфедерації Католицьких Робітників Канади приїхала була минулого тижня до Оттави й мала там побачення з міністром справедливости Ляпойнтом (у відсутности п. Мекензі Кінга він заступає уряд премієра). Делеґація просила уряд, щоб він постарався якнайскоріше ввести закон про асекурацію безробіття. П. Ляпойнт відповів делеґації, що уряд старався ввести цей закон, однак через спротив трьох провінцій не міг цього дотепер виконати. Бо, щоб домінія мала юрисдичне право вводити такі закони як закон про асекурацію безробіття, мусить перше змінити Британську Північно-Американську Конституцію. Та проти цієї зміни виступили три провінції, а саме: Квебек, Ню Бронсвик і Алберта.

Одначе домініяльний уряд знов поновив переговори з провінційними урядами, щоб дістати від них згоду на поправку канадійської конституції, яка дала б урядові можливість ухвалити закон про асекурацію безробіття.

На просьбу делеґації, щоб домініяльний уряд здавив у Канаді комунізм, міністр відповів, що уряд спинить не тільки пропаганду комуністичну, а всі переворотні ідеї, а головно націзм.

КРИТИКУЮТЬ КАНАДІЙСЬКИЙ УРЯД ЗА БРАК ВОЄННОГО ПРИГОТУВАННЯ

Онтерійський премієр Гепбурн — ліберал і провідник консервативної партії в Онтеріо, полк. Дрю заявили у своїх промовах в онтерійськім парляменті, що домініяльний уряд занедбав приготування до війни, хоч той уряд говорив, що Канада прготовлялась до війни два роки. Премієр Гепбурн говорив, що канадійські жовніри одержували одіж і обувя, яке нічого не вартувало і дерлось по двох місяцях. "Люди, що відвічальні за те все, виголошують радієві промови. Але тих промов ніхто не слухає. Багато є жовнірів, які говорять правду" — говорив Гепбурн.

По промові Гепбурна і полк. Дрю, появилась в пресі вістка з Оттави, що домініяльний уряд сподіється ще більше нападів, як почнеться засідання домініяльного парляменту. В Оттаві признають, що був брак убрання та інших річей для армії в перших кількох місяцях після проголошення війни, але що військо відіхало до Англії добре зібране і з вигодою.

Коли білі люди прибули до Америки, так індіяни не вживали коней як тягарову звірину, але псів.

НА ГОСПОДАРСЬКІ ТЕМИ

ОВОЧЕВІ ДЕРЕВА В АЛБЕРТІ

Хоч ягідні кущі більш надійні як овочеві дерева на степах Канади, все ж деякі овочі варт спробувати, навіть як і не можна сподіватися, щоб вони давали добрі врожаї кожного року. Якщо багато людей вважають потрібним плекати ґеранії у вазонках задля цвіту, то чому б тоді не посадити яблуню, запитується В. Д. Албрайт, суперінтендент Домініяльної Експериментальної Суб-Стації в Біверлодж, Алберта.

Найпевнішими овочевими деревами на степах є кислички (креб еппле), поміж якими яблунька Осман виказалася найбільш витривалою на згаданій Суб-Стації в Біверлодж. Одно дерево цього сорту дало 60 фунтів яблучок року 1938, а року 1939 збір виносив 110 фунтів. Побіч цього сорту, продуктивними були також яблунька Ольга, Долго, Колумбія, Флоренс а нарешті й Пайотош.

Стандартні сорти яблук є тут менш успішними, але сорт Гибернал часом родить, так само й Симбірськ та Блошд Калвил дають трохи овочів.

У Біверлодж значно певнішими виявилися кислички а не сливки, хоч дика манітобська сливка, Асинибойн і деякі мішанці піскової сливки з правдивими сливками от як Опата, дають дещо овочів. Протягом останніх двох років Басарабська вишня давала досить поважні збори вишень. Ця вишня росте кущиком і тут ще молоденька. Як вона буде родити в пізнішім віці, покажуть роки.

Грушки ще не овочували в Біверлодж, як також і морелі очікують на випробовування. Глід дає багато ягід і хоч його треба вважати в першу чергу декоративним кущем, всеж сухі ягідки можна й їсти.

Бджолородина з трьома матками

На загал вважають, що бджолородина не буде толерувати в вулику більше як одну матку. Одиноким виключення з цього правила був той період, коли бджоли готовилися замінити стару матку на молоду, бо стара й молода матки перебували у вулику до того часу, доки молода зачинала класти яєчка, а після того стару бджоли вбивали. Та як повідомляє завідувач пасіки Е. Д. Крейґ, при Експериментальній Фармі в Кентвил, Н.С., в одному вулику там було лишилася й стара матка, яку бджоли чомусь не забили.

Напочатку осени 1938 року ця бджолородина вивела молоду матку, але всупереч загальному правилу, не знищила матки старої, певно рішивши затримати її бодай до весни.

12 травня 1939 року бджолородину було переглянено й знайдено обидві матки як вони клали яєчка на тій самій рамці і навіть на тім самім боці. Два тижні пізніше знов було переглянено той вулик в присутності домініяльного пасічника, і ще раз було знайдено обидві матки за працею.

Протягом літа той пень було переглядано реґулярно. 24 серпня ту бджолородину було показано одному з пасічників що зацікавилися тим явищем, і за того часу було знайдено вже три матки й комірку, з якої недавно вийшла третя матка. Ця матка спочатку дещо нервувалася, але по кількох хвилинах запоскоілася і також почала класти яєчка на рямці.

Напротязі того літа не було багато трутнів у тім пні, а це є доказом, що матки були запліднені. Вісім з десять рямок у гнізді цього вулика (системи Джомбо) були заповнені червою увесь час, за винятком тих двох, що були по краях, в яких знаходилася головно пожива та дещо пилку і черви.

На жаль цей пень дуже постраждав у часі оприскування овочевих дерев оресновою трутиною під кінець травня та на початку червня. Все ж ця бджолородина відновила свою силу до часу як зачала цвісти конюшина й назбирала меду найбільше зі всіх пнів у пасіці, які на час оприскування дерев були вивезені до безпечного місця.

В часі як цю бджолородину підготовляли до зими 1939-40 рр., усі три мати були в вулику й життя там відбувалося нормально.

ВДАРТЕ ПЕРЕСТУДУ ГОЛОВИ
саме там де вона вас ударила!
Вичистіть затканий катаром ніс — освободіть перестудою забиту голову—дихайте вільніше! Vicks Va-tro-nol є те, чого вам треба. Кілька крапель вистарчить, щоб звільнитися з **неприємностей** тієї недуги.
Це лікування успішне, бо Va-tro-nol це **ділаючий** медикамент, що містить у собі кілька есенціональних лічничих прикмет з додатком ефедріну особливо добра для носа і горішнього горла. Що більше: як ужиєте його таки зараз по першім забиттю носа або пчихненню, Va-tro-nol **спинить** дальший розвій перестуди.
VICKS VA-TRO-NOL

СКІЛЬКИ ВИСІВАТИ ЖИТНЯКУ

Експериментальні Фарми в степах Канади багато часу уділюють на дослідження проблеми засівання травою покинутих фармів. Експериментальна Фарма в Летбридж, Алберта, перевела серію досліджень з посівами трав, маючи на увазі такі питання: 1. Яка трава найліпше надається для сухих ґрунтів Алберти. 2. Як найліпше сіяти трави. 3. Коли сіяти і 4. Скільки висівати насіння.

Дослідження виказали на житняк (крестид ґвіт ґрес) як на одну з найбільш придатних трав для посушливих околиць, а при цім було знайдено й найліпші способи та час посіву. Останніми роками більшу увагу було звернено на знайдення відповідної пайки для посіву цієї трави.

Нема сумніву, що посівна пайка є дуже важливим чинником, який впливає як на якість пасовиска так і на збори сіна на протязі кількох літ. Року 1939 збори сіна житняку з акра, з покосу другого року, в Нако, Алберта, були такі: 1.5 тони, 1.2 тони і 1 тона, з тих кавалків поля, де було засіяно на акер 3 фунти насіння житняку, 6 фунтів і 12 фунтів. Пайку три фунти на акер було висіяно рядками, з з відступами між рядками 24 цалі; 6-фунтову пайку було висіяно з відступами 12 цалів поміж рядками і 12-фунтову пайку висіяно з відступами 6 цалів. Після посіву не переводили ніякої обрібки ґрунту. Як бачимо, найліпші наслідки були з того поля, де було посіяно менше насіння, але з більшими відступами між рядками. Подібні наслідки дали досліджения і в Сесфорд, на трилітнім сінокосі.

Врожаї насіння виказали подібні напрямки. Найбільші збори давали ті поля, де було найрідше посіяно.

Хоч остаточних вислідів не можна ще робити по цих трилітніх дослідах, та варт вказати вже навіть тепер, що висівання меншої пайки житняку рядками дає вигляди на ліпші збори як сіна так і насіння, та й пасівище буде ліпше.

ГОРОХ ЦЕ ВАРТІСНИЙ КОРМ ДЛЯ СВИНЕЙ

Горох, як протеїновий додаток до корму, вартий два рази стільки як ячмінь або овес, а тому й високо ціниться в годівлі бейконових свиней та молочної худоби, заявляє д-р Л. Г. Нюман, директор відділу полевих культур при Центральній Експериментальній Фармі. Від непамятних часів горох займав важливе місце в людській дієті, бо його часто вживали на зупи. З цією метою і тепер плекають горох не тільки на городах, але й на великих площах поля. Плекання гороху не набрало аж занадто великого розмаху тільки тому, що є певні трудноші зі збором врожаю. Та ці трудноші подекуди вже пороблено в той спосіб, що горох вирощують з підсівом вівса, а по зборі їх або сортують, або ж згодовують як мішаний додаток до інших кормів, головно у виді дерті. Тому що горох належить до групи метеликуватих рослин, він добре надається й для збільшення родючости ґрунту.

На Онтеріо припадає тепер 70 процент цілої канадійської продукції гороху. Порівняння вартости ріжних полевих зборів у провінції Онтеріо показує, що прибутки з акра гороху стоять на другім місці тільки у відношенні озимої пшениці, й то за тих десять літ, коли ціна на пшеницю була висока, порівнюючи з ціною на горох. Року 1937 збір гороху з одного акра приніс там пересічно $21.29, тоді як озима пшениця дала $27.03. Того самого року овес дав $13.71 з акра, а ячмінь $16.87. Року 1938 пересічні прибутки з акра були такі: горох $25.74, озима пшениця $14.93, овес $10.27, ячмінь $12.50. Отже не дивлячись на трудноші зі збором гороху, матеріяльні вигоди були більші для тих фармерів, що сіяли горох.

Від року 1842 й до теперішнього часу було завважено два відмінні напрямки в продукції гороху — загальний зріст продукції до року 1898, і сталий занепад цієї продукції від того часу до наших днів. Сьогодні під засівами гороху знаходиться тільки одна третина тієї площі, що було засіяно 1914 року. В тих дистриктах, де вдається горох на варення, плекання його вважається найбільш поплатним зі всіх господарських рослин. Тому то фармері мусять добре розважити над цим питанням і роблячи пляни на рік 1940, відвести під горох хоч кілька акрів.

Останнього часу був знаний попит на горох і ціна була досить висока. Хто хоче купити собі гороху на насіння, нехай подбає про це вчасно, бо пізніше його буде тяжко дістати, та й ціна певно ще далі підскочить.

ВАРЕНІ БАРАБОЛІ ДЛЯ БЕЙКОНОВИХ СВИНЕЙ

Значна частина збору бараболь завжди є неоплатна ні на насіння ні на продаж. Багато способів уже винайдено на використання цього браку, а одним з них є зуживання таких бараболь на годівлю худоби. Бараболю можна давати майже всім домашнім тваринам, а найбільшу кормову вартість вони мають у варенім стані як корм для бейконових свиней.

На Експериментальних Фармах було переведено багато досліджень щодо вартости вареної бараболі на корм свиням. Ці дослідження вказують, що чотири фунти вареної у воді або в парі бараболі, один фунт яшної дерті (барлі чап) в пайці для свиней. Свині дуже радо їдять варену бараболю, а добре зрівноважений корм з додатком бараболь сприяє також продукції найліпшої якости бейкону.

Бараболі мають у собі мало мінералів а тому цих складників до них треба додавати. На кожній фармі можна приготовити задоволяючу мінеральну мішанину з таких складників: 40 фунтів кістяно муки, 40 фунтів меленого вапняку і 20 фунтів соли. До кожних 100 фунтів бараболь треба додати яких 4 фунти такої мінеральної мішанини. Бараболі також протеїнів мають мало, а тому варт згодовувати більше зібраного молока. Якщо зібраного молока немає, тоді до звареної мішанини можна додавати 20 процент мясно або рибної муки, аж доки підсвинки набудуть 120 фунтів ваги. Після цього протеїновий додаток може бути зменшений до 10 процент.

На Домініяльній Експериментальній Фармі в Фредериктон, Н.Б., було переведено досліди з заквашуванням бараболь на зиму, й згодовуванням їх свиням у виді сілосу. Виявилося, що найліпше заквашувати порізані бараболі в сілосових ямах, додаючи до них около 5 процент заквашеної кукурудзяної муки. Так заквашені бараболі можуть переховуватися бодай два роки, а може й довше, якщо належно приготовані. Значно ліпші наслідки можна осягнути якщо бараболі перед накладанням будуть зварені. Ці бараболі у виді сілосу мають два рази більшу кормову вартість ніж бараболі свіжі, а тому при обрахуванні пайки, лиш д[illegible] фунти заквашених бараболь можуть заступити один фунт зерна.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
одинокий український католицький тижневик у Канаді.
Видає кожного вівтірка Видавнича Спілка "Українські Вісти"
10012-109 Стріт Едмонтон, Алберта.
Річна передплата $2.00
До Злучених Держав $2.50
За оголошення не відповідаємо.

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Subscription in Canada per year $2.00
in the United States, per year 2.50

Вівторок, дня 23. січня, 1940.

Збережім память великих історичних подій

22 СІЧНЯ — РІЧНИЦЯ ЗЛУКИ ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ В ОДНУ ДЕРЖАВУ

В найновіщій нашій історії день 22-го січня важний двома історичними актами:

Дня 22. січня 1918 р. IV-тий Універсал Української Центральної Ради проголосив у Києві державну самостійність України.

Дня 22. січня 1919 р. проголошено в Києві державне зєдинення Галичини з Великою Україною.

Не будемо тут представляти тла, на якім повстали оба згадані акти. Не будемо наводити оригінальних історичних документів, котрі показують нам ті акти такими, якими вони були вдійсности. Бо хоч кожна історія людських діл це не тільки опис тих діл, але також запис зроблених досвідів, то в теперішнім положенні українського народу було б болюче й невмістне розкривати відємні наслідки тих актів. Ми тільки застановимося над позитивною історією 22. січня, і то з 1919 року.

Перший офіціяльний крок у напрямі зєдинення Української Держави над Дністром з Українською Державою над Дніпром зроблено дня 10. листопада 1918 року. Зробила його Українська Національна Рада в Галичині. Йдучи на зустріч бажанню війська, Українська Національна Рада прийняла того дня у справі зєдинення таке рішення:

"Українська Національна Рада, як найвища влада українських земель бувшої австро-угорської монархії, в змаганню до здійснення національного ідеалу всего українського народу, поручає Державному Секретаріятови поробити потрібні заходи для зєдинення всіх українських земель в одну державу."

Маючи на увазі це рішення, Рада Державних Секретарів (міністрів) розпочала з Директорією, як найвищою тоді владою Великої України, переговори в справі зєдинення. Ті переговори закінчилися заключенням у Хвастові дня 1-го грудня 1918 р. "передвступного договору" про зєдинення.

Відтак справа зєдинення прийшла до Української Національної Ради в Станиславові: Вона на засіданні дня 3. січня 1919 р. прийняла одноголосно отсю ухвалу:

"...Українська Національна Рада, виконуючи право самовизначення українського народу, проголошує торжественно зєдинення з нинішним днем Західно-Української Народньої Республики з Українською Народньою Республикою в одну, одноцільну, суверенну Народню Республику."

В дальших точках ухвали затверджено передвступний договір про злуку, заключений дня 1. грудня у Хвастові та поручено Державному Секретаріятові негайно розпочати переговори з Київським Правительством для сфіналізування договору про злуку. До часу, коли зберуться Установчі Збори зєдиненої Республики, законодатну владу на території бувшої Західньо-Української Народньої Республики виконує Українська Національна Рада, а цивільну і військову адміністрацію Державний Секретаріят.

Одночасно вибрала Українська Національна Рада делеґацію, котра мала нотифікувати Директорії наведену вище ухвалу про зєдинення.

Вкінці відбулося святочне проголошення акту зєдинення дня 22. січня 1919 р. на Софійській площі в Києві. З того приводу Директорія видала Універсал, який зачинається:

"В імени Української Народньої Республики проголошує Директорія цілому українському народові велику подію в історії нашої української землі."

А кінцевий уступ Універсалу звучав:

"Від нині во єдино зливаються століттями відірвані одна від одної частини єдиної України, Західно-Українська Народня Республика (Галичина, Буковина й Угорська Русь) і Наддніпрянська Велика Україна. Здійснилися віковічні мрії, якими жили і за які вмирали кращі сини України. Від нині є єдина, незалежна Українська Народня Республика. Від нині український нарід, увільнений могучим поривом своїх власних сил, має тепер змогу зєднити всі змагання своїх синів для утворення нероздільної, незалежної української держави на добро і щастя робочого народу."

Після проголошення зєдинення змінено назву "Західно-Українська Народня Республика" на Західна Область Української Народньої Республики" Зокрема належить згадати про закордонне українське представництво та про українську мирову делеґацію після зєдинення обох українських держав.

Така позитивна історія 22. січня 1919 року.

На жаль, акт злуки українських земель не мав практичного значіння. Після повалення гетьманської держави нова влада УНР на Україні не мала сили завести лад унутрі й оборонити українську землю перед зовнішніми ворогами. З півночі вже сунули московсько-большевицькі орди, які поступенно залляли Україну й поневолили її. Корисний момент для будови Української Держави минув з поваленням гетьманства, а дальші бої за незалежність мали тільки проминаючі успіхи.

* * *

На наших очах східні і західні українські землі знову "зєдинені". Таке заявив московський большевицький уряд, так пишуть московські аґенти у своїй пресі в Канаді.

Двацять один років тому злучилися українські землі волею українського народу в соборну, суверенну українську державу.

У вересні 1939 р. наш віковий ворог Москва, не питаючись українського населення і всупереч його волі "злучив" його — у спільну неволю, найстрашнішу неволю, яку наш нарід колинебудь переживав.

У теперішній хвилі великої національної трагедії України акт злуки з 22. січня 1919 р., стає нам ближчий і світлішний як був дотепер. З нього українська нація буде черпати нові сили до боротьби з віковим і найстрашнішим ворогом України, з Москвою-білою чи червоною — аж до перемоги. Тільки той нарід варт мати життя і землю, котрий вміє шанувати й оцінювати світлі події, що відбулися на його рідній землі.

Чи дійде до обєднання Українців Канади?

В українських національних часописах Канади появилися в послідних часах відозва: Поширення Репрезентаційного Комітету Українців Канади для видання декляpацій. Відозва звернена до : Всіх Українських Організацій Всеканадійського Значіння і до всеї Української Людности в Канаді, в справі створення Центрального Комітету Українців Канади, чого конечно вимагають нинішні часи. Відозва підписана: о. Др. В. Кушнірем, В. Косарем, о. Жеребком, Т. Дацьковим, Павличенком, о. М. Т. Пелехом, Бабієм і о. А. Трухом ЧСВВ.

Відозву цю помістили в цілости часописи: Будучність Нації, Новий Шлях, Українські Вісти. В головних начерках переповіли відозву: Український Робітник і Канадійський Фармер, зовсім не помістив її: Український Голос.

Крім цього Канадійський Фармер здержався взагалі від всяких коментарів, а Укр. Робітник з Торонта помістив більшу статтю, подаючи в ній свої сумніви щодо теперішньо тактики творення Централі та намічуючи зі своєї сторони певні практичні вказівки, як справу належить провадити дальше.

"Український Голос" в ч. 1. з дня 3. січня, 1940 р. реферуючи перебіг Зїзду СУС в Саскатуні, вправді дає санкцію на творення представництва, однак про дотеперішні висліди всіх дискусій, які відбувалися більше як на протязі послідньо-го року у Вінніпеґу, висказується, по словам П. Лазаровича, голови СУС в цей спосіб: "Переговори скінчилися майже в гумористичний спосіб. Остання конференція мала відбутися 26. грудня (1939) в мешканню о. Др. Кушніра у Вінніпеґу і задля цего п. Лазарович здержав на один день свій виїзд на зїзд в Саскатуні, однакож на умовлену пору о. Кушнір вийшов з дому і не вернувся, так що п. Лазарович лише змарнував собі один день".

Супроти всіх тих справ, а особливо супроти хаотичних думок, які вже зачинають поширюватися і в пресі і серед нашого громадянства, тому що справа творення Централі спочивала майже в цілости в моїх руках і туди сходилися всі нитки від поодиноких наших Організацій Домініяльного Значіння, тому що мою особу порушено в "Українськім Голосі" як причину розбиття цієї так важної справи, я уважаю цю справу порушити публично і в головних чертах представити її так, як дійсно було. Зазначуючи, що у моїх руках, так як в руках інших провідних людей інших Організацій Домініяльного Значіння є автентичні письма, які можуть бути виложені до публичного ужитку, якщо справа цього буде вимагати.

Початки нарад у Вінніпеґу про створення Централі всіх Українців Канади сягають осени 1938 року. В тім часі я одержав багато письм і телеґрам від наших передових людей з Саскатуну, Едмонтону, Судбур, Торонта та Монтреалу, в яких вони домагалися конечно створення Української Централі у Вінніпеґу, щоби нести успішно поміч Карпатській Україні.

Вправді до створення такої Централі тоді не прийшло а то головно по тій причині, що дуже скоро позавязувалися місцеві допомогові комітети, навіть у Вінніпеґу, які зачали діяти на свойому звуженому ґрунті.

Ідея однак Централі не сходила з порядку дня. Осінню 1938 року відбулася в цій справі нарада представників: БУК, СГД і СУС у Вінніпеґу. Присутними були крім мене: Вп. Др. Т. Дацків, адвокат Арсенич, Т. Ферлей і М. Стечишин. У дискусії всі брали слово. Тому, що по думці учасників, я уняв справу найглибше поручено мені виготовити начерк **конституції** такої Централі. В основу Статута мала входити репрезентація всіх 4-ох Українських Організацій Домініяльного Значіння, а саме: БУК, СГД, СУС і УНО.

Щоби справи не проволікати, я сейчас виготовив **конституцію Централі,** яка була печатана в "Будучности Нації" дня 1. грудня, 1938 р., а копії цього доручив представникам СГД і СУС.

Та на жаль на це не дали відповіди більше ані СГД ані СУС, так що дискусії на якийсь час завмерли. По упливі 2—3 місяців дискусії відновились і йшли досить інтензивно через ціле літо і осінь аж по нинішний день. Мені тоді доручено з рамени СУС і СГД інший проєкт Конституції, чи Статута, вироблений п. Др. Т. Дацковим. Цей новий Статут був тільки парафразою первісної редакції з тим, що усунено то що найконечніше: національну ідеольоґічну плятформу, на яку конечно мусіла погодитися кожна орґанізація, якщо вона хоче бути і українська і національна і християнська. І цей перероблений проєкт Статута принимав в основу представників всіх 4-ох наших орґанізацій, то є: БУК, СГД, СУС і УНО.

Над узгідненням думок в справі практичного переведення і уформлення Централі, на основі вже посліднього проєкту Статута, йшли довгі наради, що тревали аж до осени 1939 року. В усіх тих нарадах, коли треба було вже практично начеркнути лише Централі, в її особах і представниках, виловалося питання: **чи УНО просити до участи чи ні; а відтак чи УНО приступить чи ні?** Становище БУК було завсіди ясне, що коли має бути Централя, то мають бути заступлені всі, становище СГД дуже часто було непевне, становище СУС зачало зарисовуватися як цілком противне: значить творити Централю без УНО.

Всеж таки перемогла думка, щоби звернутися письмом до всіх Централь наших Домініяльних Орґанізацій, щоби вони ясно висказали свою думку, чи хотять приступити до творення Централі, чи ні. Роботу цю доручено п. Павликові (СУС). П. Павлик розписав листи між іншими також до Централі УНО в Саскатуні, однак не переслав його почтою, а передав через приватні руки. УНО, одержавши такою дорогою письмо, не уважало за відповідне брати його поважно і відповіди не давало.

Становище УНО відносно творення Централі, я старався вияснити особисто, коли дня 9. жовтня, 1939 р. був на Конвенції БУК в Саскатуні. По цілонічній конференції, в якій крім мене брали участь Вп. П. В. Коссар і Павличенко (УНО) та о. А. Трух ЧСВВ. ми одержали письменну згоду від Проводу УНО, що вони приступають до творення Централі.

Супроти цього, що становище БУК завсіди ясне, подібної заяви, на письмі, треба було ще від СГД і від СУС. В тій справі, я мав переговорити особисто з Др. Т. Дацковим а о. Трух мав цю справу вияснити п. Лазаровичеві, голові СУС. Моя місія у Др. Дацкова не мала жадних труднощів. За кілька хвилин я мав від нього згоду на письмі. Однак невдачною показалася місія о. Труха у П. Лазаровича.

І тут зачинається зворотна точка цілорічних наших нарад. Знова переписка між мною (БУК), Саскатуном (УНО) і Едмонтоном (СУС). Довгі конференції у Вінніпеґу, в моїй хаті, представників всіх 4-ох орґанізацій. Назрівають труднощі зі сторони СУС незвичайно делікатного характеру: **СУС відказується від такої Централі, де будуть заступлені орґанізації, що мають свої Централі в Европі; (СГД і УНО); рішучо противиться участи в Централі представників УНО.** На наших конференціях вже зачинають бути балачки про **"Чорну Лісту"** на яких стоять деякі Орґанізації і т. п.

Коли всі спроби, щоби ті труднощі побороти показалися безуспішними, я особисто написав листа до П. Лазаровича, голови СУС, вияснюючи йому докладно від чого ми вийшли і до чого зайшли, бо я мав таке враження, що може п. Лазарович не був від своїх повновласників у Вінніпеґу як слід поінформований. У відповідь п. Лазарович відписав мені, що хоче в тій справі зі мною особисто говорити, як що можливо то дня 25. грудня, 1939 р., коли то він приїде на Конвенцію СУС до Вінніпеґу.

Конференція з п. Лазаровичем дійсно відбулася того дня. Присутними були: крім нас двох, ще Др. Дацків, п. Ів. Рудачек, о. Трух, п. М. Стечишин. Конференція тревала від год. 2.15 до 4.40.

Перебіг Конференції був такий:

1) П. Лазарович, як голова СУС, заявив офіціяльно, що від самого початку переговорів в справі Централі у Вінніпеґу, представники СУС, мали як найдокладніші вказівки, щоби приступати до творення Централі без участи: УНО.

2) Що в тій справі йшла між ним, як головою СУС, а між П. Стуссом, як головою СГД, переписка через 2—3 місяці (послідний лист від п. Стусса з кінцем жовтня 1938 р) та що вони дійшли до порозуміння.

3) Що він сподівався, що він такий стан порозуміння застане тут у Вінніпеґу, а тимчасом він бачить що іншого.

4) Що він, хоч в засаді є проти СГД і УНО, тому, що їх централі є властиво в Европі, то кінець кінців погодився на співпрацю з СГД, тому що це орґанізація, що по його думці стоїть під покровом Української Католицької Церкви в Канаді. (Це заперечив і я і Др. Дацків).

5) Що СУС рішучо не приступить до такої Централі, де буде зарепрезентоване УНО, бо мовляв, "ми не хочемо наших справ в Канаді закривати тільки їх розкривати".

Після того всього між іншими заняв слово п. Др. Дацків і сказав: "Панове, я бачу сьогодні страшні річи, цілий траґізм нашої справи. Я бачу, що ми більше розбиті, як колинебудь ми були. Здається, що в так важній хвилі для нашого народу, ми нині хоронимо послідну іскру наших цілорічних, шляхотних і добрих змагань".

Значиться ціла справа Централі не скінчилася "майже в гумористичний спосіб" як пише "Український Голос" але скінчилася в спосіб "повного траґізму" як слушно завважив Др. Т. Дацків. І ця справа не скінчилася дня 26, а дня 25 грудня. 1939 року.

При відході, коли вже всі учасники повставали, я звернув пряме питання до п. Лазаровича: "Пане Лазарович, чи то ваше послідне слово, яке ви сказали?" П. Лазарович відповів спокійно: "Так". Тоді я сказав: "як так, то думаю, що наша місія скінчена".

Вже стоячи п. Лазарович видвигнув свіжу, нову концепцію співпраці БУК, СГД і СУС. На це я відповів йому, що до співпраці совісної, справедливої і чесної, ми зобовязані і так перед Богом і нашим народом, у нашій совісти і нашому серці. Інша справа мається однак тоді, коли ми хочемо договоритися до цього, щоби українську справу поставити в самих основах сильніше і в культурних осягах вище, усуваючи суспільні антаґонізми, які десятками літ нищать наш український народ в Канаді.

Вправді п. Лазарович остався ще на день 26. грудня, 1939 року у Вінніпеґу на виразне бажання Др. Дацкова, який певно хотів ратувати, то що можна було ратувати. Однак на цей день я не назначував конференції у моїй хаті, я сам думав, що коли до цього прийде, то це відбудеться в Редакції "Канадійського Фармера". П. Лазарович обіцяв, що мені в час ще потелефонує, однак телефону від нього я не одержав. Я був тоді занятий, непередбаченими справами, всеж таки я хотів знати, чи що буде цього дня чи ні. Я телефонував до "Кан. Фармера", до "Українського Голосу", вкінці довідався, що вони пішли до мене. Будучи в мене в хаті, уживали мойого телефону так, що цілий час була лінія занята. Коли вкінці получився з ними телефонічно і обіцяв що за 5 хвилин буду в дома, то всеж таки я п. Лазаровича, що мав ще цілу годину до свойого потягу, я більше не застав.

Слідуючого дня, я питав Др. Дацкова з чим приходив п. Лазарович? Відповідь Др. Дацкова була: **щоби подумати над новою концепцією співпраці,** про яку згадував п. Лазарович дня 25. грудня, 1939. Моя відповідь була: **це нонсенс і практичний абсурд.**

То, що Репрезентаційний Комітет для відозви видав до всіх орґанізацій, сталося на виразний внесок п. Буряника (СУС) в Саскатуні, щоби оминути дражливу квестію ініціятиви. Так я як і П. Дацків уважали, що для добра справи з цеї амбіції можна зрезиґнувати. І ми на це погодилися.

Тепер ще час, щоби над справою дійсно застановитися і показати практично, чи то "зріжничкування" нашого життя в Канаді, про що пише "Укр. Голос" в статті: **До порозуміння** з дня 17. січня ц. р., це щось життєздатного чи це може дорога до руїни нашого народу в Канаді.

о. Др. Василь Кушнір.

Видатність вільного народу

Як Фінляндія вибилася зпід московської неволі, фінський народ став до праці на власному вільному полі. Рільник вийшов на свою вільну ниву, учитель пішов до школи, професор до вільного університету, вчений до лябораторії, а письменник взяв перо у руки й сів за стіл — до своєї праці. І зародило поле, й піднялася освіта, й розрослася наука, й виросли фабрики й розмножилась нова вільна мистецька література.

За письменницький стіл сів також Ф. В. Шілланпа, а зпід творчого пера письменника стелилося на папір мистецьке слово. Рік за роком. Клякли руки від праці, але він писав — на славу свого народу. Аж знов звіялася хуртовина, а його край наново потонув у крові, бо напав на нього старий ворог. Старий письменник зібрав свою родину й пішов притулку шукати.

Та серед лісу тих нещасть прийшла письменникові вістка: за його літературні праці письменникові призначено нагороду Нобля в сумі $44,500.

Це сталося тоді, як його край тонув у крові, а діти не мали що їсти. Він зібрав свою сімю, перейшов пішки границю до Швеції, зайшов до приграничної добродійної організації, що годує воєнних утікачів і попросив, щоб там погодували і його діти. "Як вернуся то відплачуся вам, бо йду до Стокгольму по свою нагороду."

За праці з поля науки й мистецтва розділено цього року шість ноблівських нагород. Три з них дістали Німці за наукові досліди з хемії, а одну цей фінський письменник.

Навіть звіти про погоду підлягають тепер цензурі. Всі держави, що находяться в стані війни, заборонили оповіщувати звіти про погоду.

ЧУТКА ПРО АРЕШТУВАННЯ 400 УКРАЇНЦІВ У БЕРЛІНІ

З Парижа повідомляють, що німецька "націстська" влада в Берліні арештувала 400 Українців, політичних еміґрантів, а між ними також гетьмана Павла Скоропадського.

ВИБОРИ В АЛБЕРТІ НА ВЕСНУ

З Калгар подають, що на конвенції суспільних кредитовців порішено, що провінціональні вибори відбудуться в травні або в червні 1940 р.

ЖИТТЯ РОСІЙСЬКИХ БРАНЦІВ У ФІНЛЯНДІЇ

Фінський уряд старається не виставляти полонених російських жовнірів на небезпеки збоку нападаючих російських летунів. Їх розміщується по таборах, уміщених у безпечних місцях. Табори мають купальні, шпиталі й бібліотеки з російських книжок. Бранці працюють від години 9 рано до 5 пополудні, з одногодинною перервою на обід.

Проф. Рудницький вчить у Стемфорді

Новий український тижневий часопих "Шлях", що виходить у Филаделфії, повідомляє в числі з 30 грудня, 1939, що проф. Антін Рудницький є тепер постійним професором музики і співу в Українськім Католицькім Семинарі в Стемфорді, Злучених Державах.

Проф. Антін Рудницький відомий канадійським Українцям зі славних концертів, що їх давав він минулого року в Канаді разом з нашою співачкою, Марією Сокіл.

НОВЕ ВИДАВНИЦТВО — ДЛЯ МОЛОДІ

Появилося перше число "Вістника Молоді" ("Ют Геральд"), католицького молодечого двотижневика. Видає "Український Католицький Клюб Молоді при церкві св. Покрови" в Вінніпеґу. Редактором видавництва є Степан Дорош, помічним редактором Марія Гуменюк. До редакційного Комітету належать ще Лі Бращук і Василь Швага, дорадником є І. І. Новосад. В адміністрації Петро Томчишин і Гр. Шалай. Сама молодь.

Журнальчик має 8 сторін друку. На першій стороні поміщена світлина нововибраного Проводу Братства Українців Католиків Канади і делеґатів на зїзд Б.У.К.-а у Вінніпеґу. Зміст числа присвячений організаційним і товариським справам молоді. Писаний у двох мовах — українській і англійській. По українськи є стаття о. С. Семчука п. з. "Чому ті, що не ходять до церкви — тратять". Височи передплати не подано. Адреса видавництва:

"YOUTH HERALD"
965 Boyd Ave., Winnipeg, Man.

Витаємо появу цього потрібного в нас молодечого часопису й бажаємо йому гарного успіху, а молодь з інших міст, містечок і фармів кличемо, щоб запренумерувала собі "Вістник Молоді". Родичі, передплатіть цю ґазетку для своїх дітей!

ЮВИЛЕЙНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ

Рудий Д., Док Ривер, Ман.	$1.08
Порайко пані А., Роял Парк, Алта.	$1.00
Ґулька Григорій, Ніпавин Саск.	$1.00
Озубко Й. Д., Голден, Алта.	1.00
За подяку по бл. п. О. Никифорукові, Едмонтон, Алта. зложено	$1.00
Притула Ф. Торонто, Онт.	1.00
Івасюк Ю. Сифтон, Ман.	1.00
Капусняк п-тво, Гендон, Саск.	.50
Дубик Г., Прудгом, Саск.	.50
Ямнюк Д., Гендон, Саск.	25
Квятковський І., Гендон	25
Гнатюк Іван, Мелвил, Саск.	25

Всім нашим дорогим приятелям — жертводавцям і зарядчикам збірок — щиро-сердечно дякуємо.

Адміністрація.

ЧИ ВИ ВЖЕ ВИСЛАЛИ СВІЙ ДАР НА "УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ" З НАГОДИ ЇХНЬОГО ДЕСЯТИЛІТНЬОГО ЮВИЛЕЮ?

ЧИТАЧІ! ТОВАРИСТВА! ПАРОХІЇ! БРАТСТВА! ЗЛОЖІТЬ СВОЮ ЖЕРТВУ НА "УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ" В ДЕСЯТИРІЧЧЯ ЇХ ПРАЦІ НА УКРАЇНСЬКІЙ КАНАДІЙСЬКІЙ НИВІ! НЕ ЛИШ СЛОВАМИ, АЛЕ ДІЛОМ ВШАНУЙТЕ ЦЮ РІЧНИЦЮ!

ЗБИРАЙТЕ НА ЮВИЛЕЙНИЙ ДАР НА ЗАБАВАХ, ГОСТИНАХ І ВЕСІЛЛЯХ!

НЕДІЛЬНИЙ ДЗВІН

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

СІЧЕНЬ

21 **Н** **1 по Просв.** Юрія і Ем.
22 П Полиевкта
23 В Григорія Нис., Домет.
24 С † Теодозія прп.
25 Ч Татяни мч.
26 П Ермила і Стратоніка
27 С Отців у Синаї і Р. уб.

28 **Н** **30 по С.** Павла Тив. і І.
29 П Поклін оков. ап. Павла
30 В † Антонія В. прп.
31 С Атаназія і Кирила св.

НЕДІЛЯ 30-ТА ПО ЗІСЛАННІ СВЯТОГО ДУХА

Євангелія св. Луки, зач. 91.

У той час приступив до Ісуса один князь, кажучи: Учителю благий, що маю робити, щоб унаслідити життя вічне? А Ісус сказав йому: Чого мене зовеш благим? Ніхто не благий, тільки один Бог. Заповіди знаєш: Не чужолож, не вбий, не кради, не свідчи ложно, шануй твого батька й матір. А він сказав: Все це заховував я від моє молодости. А Ісус почувши сказав йому: все, що маєш, продай і дай убогим, а матимеш скарб на небі; і прийди, ходи за мною. Він почувши це, засмутився, бо був дуже багатий. А Ісус побачивши, сказав: Як трудно тим, що мають гроші, ввійти в царство Боже. Бо легше верблюдові крізь ушко голки перейти, як багатому ввійти в царство Боже. І сказали ті, що слухали: То хто може бути спасений? Сказав їм: Що неможливе у людей, можливе є в Бога.

Проф. Микола Чубатий.

Українська Національна Ідея та Католицтво

Від Редакції: Ця стаття появилась в українськім католицькім тижневику "Шлях", що виходить в Филаделфії. Автор її, др Микола Чубатий, це бувший професор Духовної Академії у Львові. Він виїхав минулого року до Америки, на зїзд всесвітньої католицької організації "Пакс Романа", а коли почалась війна в Европі, він вже не міг вернутись до Галичини і є тепер професором в Українськім Католицькім Семинарі в Стемфорді, а також співредактором часопису "Шлях".

* *

Місяці, тижні, ба навіть дні, які переживаємо приносять нам мало не що години нові події історичної ваги, що можуть затяжіти на житті цілих народів на довгі століття а можуть навіть стати рішальними для їх існування як національного колективу. (Нікому хиба не треба доказувати, що український нарід є втягнений в оцей історичний крутіж, більше ніж кожний другий нарід світу. Це часи, у яких рішається наше бути або не бути, стати великою нацією на Сході Европи, або знов на століття дістатися під колеса історичного воза, бути змяжденим, щоб знов аж по сотках літ як фенікс відроджуватися з попелу.

У такі переломові часи спадає на кожну одиницю, а зокрема на провідні одиниці, обовязок добре застановитися над кожним своїм вчинком, щоб не перейти до історії з клеймом руїнника та шкідника власної батьківщини. Тепер не пора на дрібні амбіції, на анімозії за минуле, на упередження, словом на все те, що називаємо злобою дня. Коли український нарід не має змоги нині перевести свою матеріяльну мобілізацію, він мусить перевести свою духову мобілізацію, стати духово одним організмом. Він мусить знати докладно свої ідеали. Словом — **українська нація мусить раз мати свій духовий хребетний стовп,** щоб не бути безхребетним мякуном, що заломлюється у найважніших хвилинах свого історичного буття, що стало на когось орієнтується й тому ніколи до своєї цілі не доходить. **Український нарід мусить віднайти свою місію на сході Европи.**

Боже Провидіння поставило український нарід жити у полуднево-східній Европі, на межі двох культурних світів: західно-европейської, латинської культури та східньої культури з пограниччя східної Европи та Азії, або, як називають тепер в науці, евразійської культури. Представником першої, латинської культури на нашім західнім пограничі стала римо-католицька Польща. Представником другої на півночі і сході Москва. Не важний тут хвилевий внутрішній лад Польщі чи Москви. Польща, шляхоцька чи демократична чи навіть комуністична, все вважати буде себе представником означеного окремого культурного типу, все буде носієм своєрідного месіянізму, все буде перти своєю експанзією на українські землі. Нині вона хоч розбита є, й не лиш для себе але теж для Европи, носієм католицтва, латинської культури на сході. Це факт незаперечний.

Тесаме Москва. Царська Москва мала також свій месіянізм, що мав давати їй право поширюватися на українських землях. Був ним монополь на православя. Чейже кожний знає, що Москва все вважала себе спадкоємцем православної Византії, тому й стала себе називати почетною назвою — третього Риму. (Другим Римом звалась Византія-Царгород). Що Москва стала бути для православного світу своєрідним Римом, того хіба ніхто не заперечить, а духовенство не тільки на Україні, але навіть усіх православних, так званих автокефальних церков, сербської, болгарської, румунської та ріжних сирійських церков, все було найкращим розсадником москвофільства серед своїх народів, хочби тому, що правдиву високу православну освіту можна було — таки ніде правди діти — добути тільки в Москві.

Нині — вірю, що хвилево — Москва стала месіянським носієм другої ідеї — комунізму, але може тільки тому, що перша була занадто царатом скомпромітована. Одначе по деякій еволюції російський нарід напевно верне до свого первісного месіянізму, а доказом того хочби це, що новий націоналізм російський, що зродився вже не еміграції під назвою "евразійства", таки виразно ставить православя на чоло своєї національної ідеольогії.

Обидва наші сусіди — як бачимо — мають свої виразні національні обличчя. У них є власний духовий хребетний стовп, що дає їм месіяністичного розмаху перти на українські землі та винародовляти український нарід собі на здоровля.

А ми? Чи є в нас власний духовий тип? Чи віднайшли ми свій месіянізм, наше призначення на сході Европи, чи може нам судилося все тупцяти, навіть мимо власної свідомости, за духовим проводом ворогів, приймаючи від одних латинські, чужі українській культурі причінки, або за проводом других проголошуючи православя "вірою наших батьків".

Нові висліди історичної науки, пороблені так чужими вченими історикамі як теж і українськими, опрокинули вже нині погляд давніх українських, — зрештою дуже заслужених для нації істориків — про "батьківську православну віру на Україні", про мниме "накинення та попирання Берестейської Унії Поляками" і т. д. Ті погляди, доцільно створені російською православною наукою для збереження "адінаго русскаго народа", увійшли як інвентар також у стару українську історіографію і повторяються ще й нині тут в Америці мало не як догми національного катехизму.

Дарма, що такий основний російський дослідник як професор Шмурло на основі нововіднайдених документів виказав, що Поляки унію переслідували щонайменше таксамо, коли ще не більше, як православя, бо їм потрібне було латинство на Україні, а не українське католицтво східного обряду, ані теж православя. Дарма, що тойсам історик виказав, що православлений як стовп українського православя,, митрополит Петро Могила рік перед своєю смертю звернувся до Апостольського Престолу у справі переговорів над переведенням решти українських православних під провід Римського Престола і що тільки смерть не дозволила йому ту справу довести до кінця.

Ті помилкові, Росіянами інспіровані погляди повторюються загально, хоча нинішня наука (як французький історик, професор Лейб, українські історики Пархоменко, Томашівський та багато других) виказала, що Україна Володимира Великого, Ярослава Мудрого, його сина Ізяслава і дальше до кінця XI століття, цебто в часах своєї найбільшої світлости, була католицька. А хтож тут в Америці знає, що українські козаки за Мазепи, цебто в часах, коли українські державницькі ідеали були у них вже ясно ставлені, зрозуміли також, що призначення України є — стати носієм католицтва на сході Европи. Тож такий ідеаліст-борець за державну незалежність України, той правдивий лицар без страху і скази, гетьман Пилип Орлик, сам став католиком, як виказує нововідкритий документ, опублікований перед трома роками професором Огієнком.

Подібні факти, висвітлені українською та не-українською новою наукою, часто навіть православними вченими, виказують, що український нарід в часах свого державницького зросту віднаходив своє призначення серед народів світу, якраз як носій католицтва східного обряду, опертого на рідній старій київській традиції.

І на відворот, коли український нарід затрачував спеперед очей свій, Богом видно призначений ідеал та ставав на защиту "благочестивої православної віри", невідклично зміряв під протекцію Москви та до обмосковлення. Бо таке вже — видно — призначення, що Москві а не Києву бути "Римом для православного світу".

Подібно, як правдою теж друге в історії українського народу, що коли наша Церква латинщилася а українська католицтво відступало від старих, рідних київських традицій, невідклично вело це наш нарід до спольщення, до упадку національної свідомости та до винародовлення. Бо знову видно таке призначення, що не Києву а Варшаві чи Кракову бути в тій частині Европи носієм латинської цивілізації.

Такі науково оправдані погляди разом із здоровим українським націоналізмом засвоїла собі вже — хвалити Господа — в старім краю молодша ґенерація української інтеліґенції, а за нею маси народу, що вийшло тільки на користь і Церкви й самого народу. То зрозуміння католицької Церкви та української нації було потужним засобом у боротьбі з шаленим напором полонізації та латинства на Західній Україні. Тільки таке розуміння справ Церкви та нації гуртувало коло Святоюрської Гори та українського католицького Митрополита не тільки Українців греко-католиків, але теж православних. Це було теж причиною, чому православний з уродження інтеліґент-Українець знад Дніпра вмирав у Львові як католик: "Нехай мене хоч рідна українська Церква поховає — говорив — а не московська"!

Тим прикрішою речю стає для старокраєвого Українця дивитися на це, що діється тут, на вільній землі Вашингтона, в такі історичні часи, коли велика відповідальність спадає на українську еміграцію в Америці. Тут сотки тисяч Галичан вернули до "батьківської православної віри", але під духовий провід російських батюшок, а тих кілька тисяч, що є поза їх проводом, **розгублені в релігійнім та душевнім анархізмі.** Бо "Бог поруган не буває" стоїть у Святім Письмі і Божих річей не слід використовувати для небожих цілей.

Наслідок того всього: брак українського духового компасу, брак духового хребетного стовпа, а вкінці брак розуміння нашого цивілізаційного призначення на сході Европи, що оправдувало би існування українства як окремого національного й державного організму та давало би відпір напорови культурної експанзії польщини з одного боку, а московщини з другого боку.

Ніхто хіба з Українців не стане перечити, що ми нація східної культури. Шлях, на який вступив св. Володимир, вирішив ту справу раз на все. Але ніхто теж не стане перечити, що український нарід усе духово був звязаний із західною Европою, цебто між східними народами ми є найбільший европейський нарід. Нам суджено стати лучником Сходу із Заходом, **наша культура** — якщо має жити і проміновати — **мусить стати синтезою Сходу й Заходу.** Ціла наша історія свідоцтвом того. Навіть Хвильовий та Скрипник, хоч були комуністами, одначе голосили орієнтацію України на західну Европу. Що-ж може нас тісніше звязати із Західною Европою як не католицтво?

Тому в релігійній ділянці саме Боже Провидіння призначило нам бути синтезою Сходу та Заходу. Українській духовости не відповідає ані римо-католицизм, ані теж православя. Ним є — як кожному стає ясно — **українське католицтво східного обряду.**

Католицька віра вяже нас тісно з західною Европою, а східний український обряд київської світлої доби та рідна церковна традиція не тільки вяже нас із сходом, але ще й відкриває перед нами шлях нашого месіянізму на тій частині земського ґлобу, а саме стати носієм християнської европейської культури на просторах евразійських. Це ідея, що виводить нас на широкий світ, оправдує існування українства як цивілізаційного чинника на сході Европи, та привертає нам давний примат Києва, видертий Москвою.

Шануючи релігійні переконання тих православних Українців з уродження, що вважають православя правдивою вірою їх життя, говорю з найглибшого переконання, що тільки католицтво оперте о стару церковну традицію Києва є в силі дати українській нації власну духовість, стати основою власної національної індивідуальности.

З преси.

ДАЙ НАМ БОЖЕ ДОЧЕКАТИСЯ В НОВОМУ РОЦІ НОВОГО КАЛЕНДАРЯ

Під таким наголовком пише "Світло" (Мондер) слідуюче: "Українцям зі старим календарем дуже невигідно. Це відчувають вони віддавна, особливо, коли прийдуть великі свята. Тому безупинно підносяться голоси з домаганням покинути вже раз старий календар і прийняти новий, якого тримаються всі культурні народи світу.

І цього року в різдвяний час на ту тему появилась дуже розумна стаття в "Українських Вістях" (9. І. 1940. ч. 2.) Теж і в православнім "Українськім Голосі" (10. І. 1940. ч. 2.) М.Д. порушив справу зміни календаря в Америці й Канаді й доказує, що зі зміною календаря не треба боятись латинізації чи ассиміляції та піддає думку щоб цю справу православні підняли в себе на церковному соборі й ввійшли в порозуміння з греко-католицькою Церквою. З цього бачимо, що навіть православні відчувають, що треба щось із тим старим календарем робити.

Вважаємо, що зміна календаря є дуже на часі. Треба тільки цю справу і католикам і православним рушити з місця.

Добре було б, щоб світські й церковні чинники взялись до остаточного вирішення її своїм способом. Можнаб повести пресову пропаґанду для вияснення людям потреби й доцільности зміни календаря, можнаб в календарній справі скликати зїзд з представників усіх українських груп у Канаді, що мав би представити церковній владі відповідне рішення, а церковна влада мала б остаточно висказати своє авторитетне слово.

Коли б Українці покинули упередження і показали однозгідно добру волю в так важній і потрібній справі, то без непотрібної боротьби католики й православні одночасно принялиб новий календар і тоді всі Українці святкували б свята разом із другими народами в тому самому часі.

Це булаб дуже мудра й хосенна розвязка пекучої справи. Новий календар, не тільки, що нам не пошкодить, а дуже поможе, бо дасть змогу святкувати всім свої свята краще й веселіше, піднесе релігійного духа й скріпить у молоді привязання до свойого рідного обряду й народу."

ЧОМУ ПРЕОСВЯЩЕННИЙ ЕПИСКОП БУЧКО ОПУСТИВ БРАЗИЛІЮ?

У филаделфійському "Шляху", находимо виясненя чому Преосв. Кир Іван Бучко, Апостольський Візитатор, мусів перервати дальшу візитацію в Бразилії, про що ми вже давніше повідомили.

"Наспіла дуже сумна вістка з Бразилії, що Ексцеленція Апостольський Візитатор, др. Іван Бучко, перешкоджений поведенням бразилійської тайної поліції, був змушений перервати дальшу візитацію і виїхати до Аргентини. Це мало місце підчас торжественної Архиєрейської Служби Божої в Куритибі, столиці стейту Парани. Коли по Євангелію Ексцеленція Апостольський Візитатор зачав проповіди, осібняки в цивільному одінню стали кричати в церкві, що не вільно говорити по українськи. Зчинилось таке замішання, що Ексцеленція був змушений перервати богослуження. Показалось, що це тайна поліція допустилась цього святотатства.

Через час двох місячних відвідин наших парохій всюди цивільні власти дуже гарно ставились до Ексц. Апостольського Візитатора. Тому ніхто не сподівався такого поведення поліції вже майже на закінчення цеї візитації. По так болючому інциденті місцеві генерали відвідали Апостольського Візитатора, перепрошуючи за це, що сталося та пояснюючи, що це тайна поліція на свою руку так нечемно обійшлася. Подія ця переняла усі українські серця великим смутком і жалем.

Ексц. Апостольський Візитатор, Преосвященний Іван, вніс до компетентних властей свій протест проти такого поступування поліції і негайно покинув Бразилію, виїзджаючи на дальшу свою візитацію до Аргентини."

ЗІ СТАТИСТИКИ ГРЕКО- КАТОЛИЦЬКОГО ДУХОВЕНСТВА В КАНАДІ

При кінці 1929 року було всіх священиків 46. За десять літ те число подвоїлось. При кінці 1939 всіх священиків було 92. З того дієцезальних священиків 48, Отців Василіян 30, Отців Редемптористів 12, Отців Облятів 2.

Розміщення священиків по провінціях:

В Манітобі 24, в Квебеку 3, в Саскачевані 23, в Бр. Колумбії 2, в Алберті 22, в Новій Скошії 1, в Онтеріо 16 а в Европі 1.

Посвячено й відчинено конвент у Ст. Павл, Алберті

Минулого тижня архиепископ Мекдоналд, що резидує в Едмонтоні, посвятив і офіційно відчинив новий гарний будинок сестричого конвенту в Ст. Павл, Алта.

Будинок побудований з цегли, має власні водопроводи й каналізацію і коштував 60,000 долярів.

ПОРЯДКИ БОГОСЛУЖЕНЬ

СІЧЕНЬ
28. Неділя 30 по Сош. — Едсон, Коперник
ЛЮТИЙ
4. Неділя 31 по Сош. — Вох, Торєбі
11. Неділя 32. по Сош. — Равндгил (збори церковні) Бойл
12. Трьох Святителів — Голден, Просперіті
15. Стрітення Господне — Коперник, Торгилд
18. Неділя Митаря і Фарисея — Калмар, Егремонт
25. Неділя Блудного Сина — Ледук
Менлі св. Юрія (збори церковні)
BASILIAN FATHERS
9648 - 108 Ave. Edmonton, Alta.

СІЧЕНЬ
28. Неділя — Редвей
ЛЮТИЙ
4. Неділя 31. по Сош. — Куквил
11. Неділя 32. по Сош. — Редвотер
12. Трьох Святителів — Восетна коло п. Курили.
15. Стрітення — Смокій Лейк св. Онуфрія
18. Нед. Митаря і Фарисея — Вільна
25. Нед. Блудного сина — Редвей
BASILIAN FATHERS
Box 30. Radway, Alberta.

СІЧЕНЬ
28. Неділя — Мінк Ривер
о. Мирон Кривуцький, Сифтон, Ман.

СІЧЕНЬ
28. Неділя 30 по Сош. — Чипмен
Плейн Лейк
Блумінгтон
BASILIAN FATHERS
Mundare, Alberta.

СІЧЕНЬ
28. Неділя 30 по Сош. — Правда, Кенора.
BASILIAN FATHERS
612 Flora Ave. Winnipeg, Man.

СІЧЕНЬ
28. Неділя — Валей Ривер (місто)
ЛЮТИЙ
4. Неділя — Дауфин
11. Неділя — Келд
12. Трьох Святих — Валлей Ривер (фарми)
15. Стрітення Господне — Шортдейл (коло п. Барана)
18. Неділя — Шел Ривер
25. Неділя — Гленгови, Келд
о. А. Роборецький,
Box 64. Давфин, Ман.

СІЧЕНЬ
28. Неділя — Паил Ривер, Каван
ЛЮТИЙ
4. Неділя — Етелберт, Віннiпегосіс (місто)
11. Неділя — Мінк Крік, Форк Ривер
12. Трьох Святих — Богдан
15. Стрітення Господне — Слейтер
18. Неділя — Етелберт
25. Неділя — Гарлянд
о. І. Колцун,
Етелберт, Ман.

СІЧЕНЬ
28. Неділя — Канора.
ЛЮТИЙ
4. Неділя — Антонівка
11. Неділя — Канора
12. Трьох Свят. — Коваліпка
15. Стрітення Госп. — Рашміл
18. Неділя — Бюкенан
25. Неділя — Канора
о. Петро Пасічник
Box 57. Канора, Саск.

ЛЮТИЙ
4. Неділя — Енліфор (у Бучинського)
11. Неділя — Гаєс (у Н. Ягільницького)
12. Трьох Святих — Стінсен (у п. Рудого)
15. Стрітення Господне — Григорів
18. Неділя — Бучач
25. Неділя — Чехів
Українська Католицька Місія у Прісвил, Саск.

СІЧЕНЬ
28. Неділя — Ростерн 1.
о. Петро Криворучка,
304-4 А. Авеню, П., Саскатун.

СІЧЕНЬ
28. Неділя — Пітерсон (водосвяття)
о. В. Гуменюк,
Кадворт, Саск.

СІЧЕНЬ
28. Неділя — Свячення води: Ст. Філіпс, Флин Флон.
о. Н. Сірий,
Арран, Саск.

СІЧЕНЬ
28. Неділя 30 по Сош. — Ланівці
о. Теодор Коцаба,
Альвеня, Саск.

СІЧЕНЬ
28. Неділя — Курокі
Українська Католицька Місія
Рама, Саск.

СІЧЕНЬ
28. Неділя — Кендіяк.
о. А. В. Фик,
1644 Оттава Ст., Ріджайна, Саск.
Телефон 22053.

СІЧЕНЬ
28. Неділя — Гонор.
о. А. Луговий,
235 Scotia Street Winnipeg, Man.

СІЧЕНЬ
28 Неділя — Шол Лейк.
Укр. Греко-Католицька Місія, Сенді Лейк, Ман., Тел. 90-12.

Подяка

(Едмонтон, Алта.)

Ми горем і жалем прибиті по утраті доброго мужа і щирого батька, отсею дорогою складаємо щиру подяку родині, сусідам, приятелям і симпатикам, котрі не жалували часу і труду, а прийшли звеличати похорон, котрий відбувся дня 29 грудня, 1939, і віддати послідню прислугу бл. п. Іллі. Особлившу подяку складаємо Впр. о. Т. Добкові ЧСВВ за відправлення похорону і Впр. о. Ігуменові С. Диднкові ЧСВВ за прощальну проповідь. Також дякуємо всім тим, котрі зложили жертви на Службу Божу за душу покійного й усім, що зложили вінці і квіти на домовині покійного, і всім учасникам похорону.

Жена Агафія і діти
пок. Ілля Никифорука.

ВІСТИ З АРГЕНТИНИ

На українських оселях життя в Арґентині, релігійне й народнє, розвивається гарно. До цього причиняються найбільше Отці Василіяни. Від пять років працює тут, всіми дуже шанований Впр. о. Іполіт Майка, а також від трьох літ старенький, але ще кріпкий Впр. о. Мартирій Котович.

Недавно приїхав з Бразилії до помочі ще третій молодий і енерґійний, Впр. о. Орест Дуб. Перед вибухом европейської війни приїхали із Львова дві Сестри Василіянки і відчинили дім та школу в Апостолес, в провінції Місіонес.

Тут є центр українського життя на провінціях. Тепер саме з дуже добрим успіхом переводить візитацію наших українських католицьких церков Ексцеленція Апостольський Візитатор, Кир Іван Бучко.

Чудовий лік на запалення легких

З Балтимор (Злучені Держави) повідомляють, що там переведено досліди з новим ліком на запалення легких (нюмонія). У двох місяцях лікували 91 хворих людей і всі до одного вийшли здорові. Лік зветься солфапиридайн.

ЧИ ВИ ЧУЛИ, ЩО —

В Америці почав виходити український католицький тижневий часопис —

"ШЛЯХ"

"Шлях" є офіціяльним органом Преосв. Кир Константина Богачевського і нашої Дієцезії в Америці.

Якщо хочете знати що діється в нашій сусідній Дієцезії, передплатіть собі "Шлях".

Річна передплата $2.00.

Хто хотівби запренумерувати собі той часопис, нехай напише й пішле передплату на таку адресу:

"THE WAY", 816 N. Franklin St., Philadelphia, Pa., U.S.A.

РІЧИ ЦЕРКОВНІ

Через війну все подорожіло і ціни ще підходять вгору.

Одинока Українська Фірма

"ПРОВИДІННЯ"

має передвоєнні церковні річи і продає їх по старій ціні. Скористайте й купуйте тепер, бо пізніше може бути запізно.

Пишіть до —

Providence Church Goods Co.
710 Main Street
Winnipeg Manitoba

Футра з Буйволів

ВАША ПОСЛІДНЯ НАГОДА НАБУТИ ФУТРА З БУЙВОЛІВ!

Скоро їх не стане, бо всі йдуть на зарів! Отже користайте з нагоди і купуйте завчасу!

заки купити деінде — зайдіть і побачте наші чудові футра з буйволів. Ми виправляємо шкіру самі і самі шиємо футра.

ВИПРАВЛЯЄМО ШКІРУ НА — НАКРИВАЛА, СИРОВЕЦЬ, РЕМІНЬ НА УПРЯЖ, ПРОДАЄМО КОМПЛЕТНІ УПРЯЖІ.

Коли купуєте в нас, то не берете ніякого ризика, бо ми в цім бизнесі вже 26 років і знаємо вартість товарів і силу бизнесу:

The Edmonton Tannery

9272 - 100A Ave. Edmonton, Alta. Телефон 25527.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ

Враження з конвенції Б.У.К.-а в Вінніпеґу

(Розбурн, Ман.)

Хочу написати про мої враження, погляди й заключення з річної конвенції Братства Українців Католиків Манітоби, що відбулася в днях 24 і 25 грудня, 1939 року у Вінніпеґу. З певних причин я не міг бути на конвенції першого дня, отже не був присутній підчас отворення зборів, не бачив і не чув докладно перебігу нарад і вибору нового провінціонального заряду на 1940 рік, не чув звітів делеґатів і т.п.

Другого дня збори почались Службою Божою яку правив о. К. Жарський, парох з Ольги, Ман. По відправі о. др. Кушнір, як предсідник отворив збори молитвою. По молитві о. др. Кушнір переповів нам новоприбувшим делеґатам і гостям дещо важнішого, що мало місце попереднього дня, а відтак покликав кількох новоприбувших делеґатів до зложення привітів від своїх відділів БУК-а, або від парохій, почім збори відложено до 2 години по обіді. Обід для делеґатів був приготований таки в салі нарад, при церкві св. Володимира і Ольги, господинями членкинями тої церкви, і відділу жіночого БУК-а. Я прибув до Вінніпеґу в вечір 24. грудня, 1939, саме на час перед концертом, що був виставлений в Інституті Просвіти з рамени БУК-а. Концерт був приготований трьома рідними школами у Вінніпеґу, а іменно — при парохії св. о. Николая, яку вчать Сестри Служебниці, при парохії св. Володимира і Ольги (в. О. Мусій), і при парохії св. Покрови (імени учителя не знаю). Концерт був добре підготований, тому був і дуже цікавий, а найцікавіший був виступ хору зі школи Сестер.

На конвенції було велике число делеґатів і гостей. Девять священиків взяли участь в нарадах. Їх Ексцеленція Преосв. Епископ Ладика, було сказано, отворили збори промовою попереднього дня, і також були ласкаві своєю присутністю і промовою другого дня підчас бенкету-вечері, закінчити збори конвенції. Реферати виголосили другого дня слідуючі особи: пані Д. Якимішак — завдання жіноцтва в життю суспільнім, о. С. Семчук про пресу, о. др. Кушнір — загально про наш стан і наші завдання в Канаді. П. І. Рудачек нововибраний голова БУК-а на Манітобу і Канаду — про завдання і чин організації БУК-а в Канаді. Промови виголосили: о. М. Григорійчук, парох зі Сенді Лейк, о. К. Жарський, парох з Ольги, о. Пуляк і о. Швед з Брендон, о. Горошко зі Саскатуну, Саск, о .Трух ЧСВВ, пані Антонишин, учителька школи в Марко, Ман і ще кількох делеґатів фармерів, та їх імен я не записав і не можу собі пригадати. Зміст промов взагалі був той, що [illegible] Українців Католиків в Канаді має перед собою велике — Богом наложене завдання праці і обовязок перед історією в будучности, щоб положити тривкі основи під життя українського народу в Канаді і запевнити йому рідну культуру, мову, пісню і звичаї, а особливо релігію і правдиву св. віру в Бога. Ми мусимо працею і нашими жертвами задокументувати наші світлі змагання в будуванні дальшого життя українського народу в цій нашій новій прибраній вітчині Канаді. Саме тепер національне, соціяльне і культурне життя українського народу на батьківських землях в Европі є дуже загрожене і на нас тут на еміґрації лежить той невідкличний обовязок виховати здорову інтеліґентну клясу добрих енерґійних і себе жертвенних борців за волю-долю і права українського народу, що живе на українських землях в Европі, бо їх там може буде брак, як ті червоні кати посидять при владі ще кілька років. Маємо дати позитивну поміч нашим провідникам у Канаді, нашому Преосвященному Епископові, священикам і вчителям, котрі працюють разом з нашим греко-католицьким священством для спільної мети, в організації БУК-а. До осягнення намічених завдань дуже важним чинником очевидно, є преса. Читане слово, може бути найліпше руйнуючим чинником або будуючим. До цеї пори руйнуючі чинники мали грунт, та ми всі бачимо і знаємо насліди їх роботи — розсварення під оглядом політичним, релігійним, національним і соціяльним. Ми мусимо поширити добру пресу в цей спізнений найвище критичний час, щоб незадовго не було цілком запізно.

У резолюції принятих на конвенції є одна, щоби мати одного сталого подорожуючого організатора, щоби обїхав і організував відділи БУК-а. Це є конечне. По закінченні зборів 25. грудня була приготована вечеря-бенкет в тій самій галі. Всі делеґати, дещо гостей, священики і Їх Ексцеленція Преосв. Епископ засіли разом до спільного стола наче одна родина, в усіх одне те саме бажання, ті самі мрії, слава Богові, добро і честь українського народу і независима українська держава в Европі та беззастережна вірність Канаді. По закінченні бенкету, було ще кілька промов, а між тими Їх Ексцеленція промовили наче батько до своїх дітей, висказали своє вдоволення з так чисельних зборів БУК-а. У своїй промові Преосвященний навели головні завдання організації і на закінчення пожелали якнайліпшого успіху організації БУК., веселих свят Різдва Христового і щасливого Нового Року делеґатам, гостям і всьому українському народові. Спільну фотографію делеґатів з нововибраною президією на 1940 рік зняв наш фотограф п. Краснопера. Ми розійшлись з тою думкою, що в 1940 році маємо повести більше енерґійну працю організаційну, щоби слідуюча конвенція БУК-а Манітоби була більше чисельна і корисна.

А тепер про пресу. Українці Католики! Впустіть до ваших хат хоть одну з українських католицьких часописів: "Українські Вісти", "Будучність Нації" орган БУК-а, або яку іншу. Треба лише доброї волі щоб мати газету в хаті, щоб зробити собі і свому народові добро, і причинитись до будови кращої будучности.

Мих. Ґлушка.

Етелберт, Ман.

В домі панства Левка Мерка відбулося срібне весілля, котре устроїли діти і приятелі панства Мерка. Около 5 години над вечером зїхалося около 40 осіб до їх дому, які дуже радо привитали своїх гостей. П. Ф. Галінський як господар тої забави пожелав ювилятам щастя, здоровля і многих літ. Другий Всеч. о. І. Шпитковський зложив желання ювилятам. П. Л. Мерко зі сльозами в очах дякував всім гостям за таку велику приємність.

Всеч. о. І. Шпитковський в своїй палкій бесіді сказав, що за короткий час його побуту в Етелберті він пізнав, що п-тво Мерко є ревні католики, заховують свою прадідну українську католицьку віру і в тій вірі виховують свої діти, працюють через кілька літ для добра церкви і добра парохії при Народнім Домі, здобули собі багато приятелів.

Промовляв ще учитель п. Ф. Галінський, який вручив їм дарунок — срібне столове начиння, п. О. Буртник і брат ювилята п. М. Мерко, який просив, щоб брат Левко як здібний аматор працював дальше зі своїми приятелями на народній ниві.

Гість.

Едмонтон, Алта.

В п-тва Клапоущаків, у північнім Едмонтоні, відбулася мила родинна забава в день латинського Різдва з нагоди уродин п-ні Клапоущак. Зійшлося дібране число приятелів і знайомих. П. Дм. Марцинюк зложив побажання п-тву Клапоущакам а присутні заспівали многоліття. Товариська гутірка була програмою того вечора. П. М. Мазурик піддав думку зложити даток на наші "Укр. Вісти", що й зроблено в сумі $1.00. За жертву на "Укр. Вісти" щире спасибіг.

Присутній.

Посмертна згадка

ПРО БЛ. П. ПЕТРА ЛЕМІШКИ

(Мондер, Алта.)

Дня 26. грудня, 1939 р., помер в Мондері Петро Лемішка, заосмотрений св. Тайнами. Роджений 1869 р. в селі Бичківці, повіт Чортків, Галичина. Приїхав до Канади 1904 р., осів з женою і дітьми на фармі одну милю на полудне від місточка Мондер, Алта. Приїхав на початках заселення й перебув всілякі труднощі. Петро Лемішка жив з сусідами в згоді й помагали собі взаїмно. Був римо-католиком але також брав сталу участь в богослуженнях в греко-католицькій Церкві в Мондері.

Смерть прийшла 26. грудня.

П-і В. Лемішка, п-і Т. Лемішка і п-і докторова Якимішак принесли вінок цвітів як дар прощання.

Третого дня рано о 9 годині рано Всеч. о. М. Пасічник відправив Парастас і промовив прощальне слово до великого числа людей що прийшли в останнє попрощати покійного Петра. Тіло перевезено до римо-кат. костела, де два Отці відправили похоронне богослуження, підчас якої виголосили науку до учасників "Що то є таке смерть". По Службі Божій взято на цвинтар св. Марії.

По похороні відбувся спільний обід у домі покійного Петра.

Покійний лишив жену в 66 віці, одного сина і одну дочку за Йос. Чернявським. Крім того є ще сім братів і одна сестра у Галичині.

Всеч. о. М. Пасічникові і о. А. Присяжникові, братям що занялися похороном, тим приятелям, що принесли вінець і всім, що брали участь у похороні, жена і діти складають сердечну подяку.

Йосиф Чернявський.

ЦІКАВА ВСЯЧИНА

Пчоли не люблять меду з усіх цвітів, але тільки з деяких. Щоби запобічи цьому, вчені совєтської Росії годують пчоли медом з тих цвітів, які звичайно пчоли поминулиб, виробляють в них смак до такого меду й відтак випускають ці пчоли на волю. Такі пчоли тоді збірають мід із тих цвітів, які вони попередно іґнорували. Словом — большевицький терор не пощадив навіть пчіл.

Одна стара медведиха в Джеспер парку навчилася відкручувати та закручувати воду до сітника, під яким вона ставала та купалася. Вона навчила своїх двоє медведять відкручувати воду, але забула навчити їх закручувати її. Тому літники все мали багато сміху, коли по купелі ці медведята старалися закрутити воду, але не знали як.

Як подають вчені, при малюванні стін кімнати треба вважати які добирати краски. Після них червона та жовта краски напружують нервову систему та є дуже шкідливі для зору.

Один чоловік порадив вживати замість голубів до посилання листів, папуг. Тоді не треба булоб писати вістку, а тільки їй сказати. Шкода, що він вийшов недавно з дому божевільних.

Щоби вбити цвях в стіну так, щоби не розлупити плайстер, звичайно кладеться перше цвях в гарячу воду.

В Швайцарії є такий звичай освідчення. Коли хлопець хоче освідчитися дівчині, так він кладе на її вікно вазонок з рожою. Коли дівчина візьме цей вазонок, так це значить, що вона згодилась вийти за нього заміж, коли дозволить рожі звянути, так значить, що вона відкинула його пропозицію.

10,000,000 жертв війни. Наслідком війни в Китаї 10 міліонів Китайців стратили свої хати й скитаються по ріжних сторонах великого простору свого краю.

Коли кінь летить гальоп, так він не може піднести всі ноги з землі, хіба що вони зігнені під його кадовбом. Чорні коні є більше вражливі як коні іншої краски й їхній вік звичайно коротший як інших коней.

"Назад Стодоля" з "Вечерницями" Ніщинського в Народнім Домі в Едмонтоні

В суботу, дня 13 січня, Аматорський Гурток і Хор Народнього Дому в Едмонтоні вгостив свою авдиторію гарною драмою п. з. "Назар Стодоля" яку виставлено у злуці з "Вечерницями" Ніщинського.

У головних ролях взяли участь відомі в Едмонтоні любителі української сцени — пані: К. Слюзар, С. Мудрик і А. Прийма, та панове: В. Мудрик, І. Ісаїв, Іл. Боцюрків, Ст. Саранчук і Д. Марцинюк, — а тому вистава пройшла жваво й імпульсивно та не мала тієї розлізлости, яку так часто бачимо, на українських сценах едмонтонських в останніх часах.

Авдиторія з насолодою глядала на акцію кожного з головних виконавців роль. Пані: С. Мудрик, К. Слюзар і А. Прийма зробили все можливе, щоб відтворити правдиві характери своїх роль. Те саме відноситься до роль чоловічих — Мудрика, Боцюркова й Ісаїва.

Особливо хороше вийшла друга дія, а саме "Вечерниці". Гурти, та ще в співочій акції, переважно виходять розтеряно. Того одначе не можна сказати про акцію гурту в другій дії — на вечерницях. Трудні співочі партії разом з орхестрою вийшли майже по мистецьки, а всі солісти заслужили на правдиво щире признання. Тут годі не згадати про господиню вечерниць, пані К. Слюзар. Так її акція як і сольові співи вийшли майстерно.

Коли б так чоловічі голоси були дорівняли красою й силою голосам жіночим — ті "Вечерниці" були б вийшли як взір українського музичного мистецтва. (Хлопці — де ви?!)

Також заслугує тут на приємну згадку молодий танцюрист, високий чорнявий юнак (п. В. Процьків). Він відтанцював "Чумака" так захоплююче, що оплески публики перейшли були в буревій.

Відрадно було бачити власну, хоч і невелику орхестру зложену з самих молодих осіб — хлопців і дівчат, що гарно приграввали хорові й солістам.

А гурт, особливо дівчата в своїх прекрасних українських строях, виглядав як чарівна казка, правдиво зображуючи українське **господарське село.** В багатих строях були також козаки. Була гарно причепурена хата сотника і хата господині вечерниць. (Коби вже раз позбутися з української сцени людей, що в своїх одягах виглядають як страхопуди!)

Диригував п. Осип Прийма.

В—.

Хто Одурює?

(Докінчення).

Цілих чотири шпальти й кавалок, та й "ще буде", описує критик. Унію Поляки завели для своїх цілей, як "місток" на перехід на Поляків, тому 340 літ назад, і тому каже, що Церква греко-католицька не могла бути, не була й не є та й не буде носієм і світочем християнської релігії і української культури, **твердинею,** та що так сказати або написати є "одурюванням людей і Бога".

Я вже сказав, що ціллю Унії було бажання Христа Спасителя "Да будет одно стадо і один пастир"; але не хочу спорити з нашим критиком. Припустім, що хтось, або наші вороги Поляки мали таку ціль як він каже. А чи мав таку ціль наш український нарід, який міліонами принимав св. Унію? Бо де ж є наслідки тої цілі? За 340 літ чей же було досить часу осягнути тую ціль. Всі ті уніяти повинні були давно стати Поляками, а їх насліденики в більшости не могли би були навіть своєї ґенерації дослідити, звичайно, чисті Поляки. А чи так воно було або є? Чи може і цього бажаєте, щоб вам доводити, що це неправда? Що вам на це сказав би сільський школяр в Галичині? Як же то доводити, що сонце світить?

Ми знаємо, що в Галичині полишилися деякі православні Українці, що не пристали до Унії. То певно ці позістали твердинею українства в Галичині? А може й ті, що на Закарпаттю, які зберегли православіє? Ану знайдіть мені одного з цих православних який признається вам, що він Українець?

А, правда, ви, давні греко-католики, які сотворили тут у Канаді свою православну церкву, ви нові православні, ви скажете, що ви є бодай тут в Канаді **твердинею.** Але якось та ваша "твердиня" ще хоч недовго існує, ви вже її розвалюєте з середини і знадвору. На Україні вже розвалена.

Ви чванитеся великими людьми яких православна церква видала: св. Ольгу, Володимира, Ярослава Мудрого і т. і. Не дуріть ви людей. Ці люди прославили Бога ще перед розділом грецької церкви. Вони були зєдинені. Як колись поїдете до старого краю, поступіть до Риму і там, як будете цікаві, знайдете документ, що першу Службу Божу в церкві св. Софії в Києві, яку збудував Ярослав Мудрий, правив Апостольський Делеґат з Риму.

В греко-католицькій Церкві опустили в молитвах вираз "і всіх вас православних християн" задля того, що ви ці слова надуживаєте і їм даєте лиш значіння імени, що то відноситься до наших незеднаних братів в православній церкві, а не як прикметник до всіх людей, які славлять Бога так як потреба. Церква греко-католицька уживає тепер лиш слова "і всіх вас". То значить, хто би там був присутній на Службі Божій і не присутній.

Ми молимося і за вас, що ви маєте назву православний, і навіть за поган. Але ви що до того слова вчепилися в тім значінню, що ви цьому слову даєте, висказуєте самолюбність; за нікого іншого молитися не хочете, після слів Божих "люби ближнього, як себе самого."

Ви вичислюєте великих людей, яких, кажете, церква православна виховала. Велика честь тим людям, хто би їх не виховав. Але і тішуся, що між ними вичисляєте і тих, які були католиками в злуці з Римом, хоч у тих часах вживали лиш назви як християни, а православні тому, що славили Бога в правний спосіб; не як імя. Між ними згадав наш критик і Антонія і Теодозія Печерського, якого католицька Церква узнає за святих так як св. Ольгу і св. Володимира. Але з якою піною на устах наш критик пише дослівно, що греко-католицька Церква "виховала хрунів".

Най Бог йому простить його невіжество. Я аж сплакав, коли таке прочитав з пера священика. Мені сейчас пригадався рухомий образ недавно в цій місцевости висвітлюваний а знятий у Галичині, де на площі Сокола Батька цвіт нашої молоді — кілько оком можна було глянути — робив фізичні вправи в народніх строях, хлопці й дівчата як орли, і маленькі хлопчики й дівчатка як справжні орлята, а з личка кожного світилась національна свідомість, виливалось з серця в їх рухах українське життя. Між ними появляєсь в авті постать старенького спаралізованого Митрополита Шептицького мов Мойсея. Він оточений нашими народніми провідниками як маєстат королівський своїми мужами стану, які з великою пошаною кожний його крок слідять. Він з цими провідниками глядить на той цвіт, який на його вид одушевляєсь і своїми рухами і своїм милим голосом велич Україні співає. І я сплакав на цю згадку. Чи це хруні? Невинний читачу того православного органу, оціни тую критику здоровим розумом і безсторонно. Я апелюю до твого розуму як Українця, полишаючи тобі свободу твоєї совісти щодо віри. Та чи потребую я вичислювати за тих 340 літ Унії тих наших предків, тих велитнів, які з рода в рід у злуці з Церквою передавали нам українську традицію і розвивали українську культуру. Таж і ті чотири Українці на Великій Україні, які були переслідувані Москалями, в розвитку української культури признавали і признають заслуги уніятської Церкви для України. Читайте, що каже православний Микола Аркас як вислід його студій про опінію православних Українців.

Наш критик забувся що Унія була містком до польщення, бо згадує, що в послідніх роках Поляки дальше переслідують Українців, замикають у тюрми українських священиків і не було ані одного греко-католицького священика, який би не валявся по тюрмах. Чи ці переслідувані також хруні? Бож наш критик не зробив найменших вийнятків. Але вдійсності ці переслідування наш критик не приписує Полякам; він їх закриває. Він каже, що то римо-католики переслідували наш нарід. Його ціль є збудити ненависть не до Поляків, але до Риму. Йому Поляки нічого не шкодять, йому Рим найбільше в голові. І ціла злоба Поляків то після його виводів є лиш тому, що вони римо-католики. Його льоґіка така ясна, як того, що каже, що як католик поповнив злочин, то він її тому поповнив, що він католик.

Наш критик і на міжнародній політиці й дипльоматії розуміється як вовк на звіздах, або як розуміється, то пробує вводити своїх читачів у блуд. Він вчепився конкордату, який заключив Ватикан з Польщею, і нарікає, що там є включена клявзуля, щоб греко-католицькі єпископи присягали вірність Польщі. А чи наш критик читав конкордат Ватикану з іншими державами, чи здибав він де в якій будь державі, що єпископи не присягають вірности тій державі? Чи в самій Італії єпископи не присягають вірности державі? А як наш критик не клопотався вивідуванням таких справ, то чи знає він бодай що діється довкола нього, от хоч би в Канаді, що всі люди на відповідальних становищах присягають вірність державі, особливо ті, що стають провідниками людей. Ану запитайтеся котрий навіть адвокат або вчитель не присягав вірности державі.

Ви нарікаєте на целібат? Чи ви розумієте, що це є великою жертвою зі сторони людини бути священиком у целібаті? Тут треба великої посвяти людини вищій ідеї як тій, що природа кличе. Для спасення ближніх таких людей потрібно на священиків. Хто не має таких вищих ідей, не повинен бути священиком.

Вчепився наш критик св. Йосафата, і хоч признає, що він був одним з найбільших греко-католиків, то каже, що він був зрадником українського народу, бо по 300 літах його смерти Поляки собі його присвоїли, Рим оголосив його святим, і призначив його патроном Польщі. А чи знає наш критик міжнародні звичаї, що за великих людей (якої вони не були би раси) кредит дають лиш тій державі, якої вони були горожанами і в ній свою діяльність розвинули? Айнштайна признавали за великого німецького вченого, Дізраелія за великого англійського державного мужа, а вони були Жиди. Наш український Гоголь, знаний як великий російський письменник, наша Марія Сокіл знана в чужих державах як російська співачка, польська Мадам Куріє світові знана як французька винахідниця раду. Та чи треба ще більше прикладів міжнародного звичаю?

А що до святих? Те ж саме. Деякі французькі місіонарі в Канаді признані як святі, і їх називають канадійськими святими а не французькими. Недавно канонізовано французьку монахиню зі Злучених Держав і до неї відносяться не як до французької святої, але як до американської. Такий міжнародній звичай і всі держави домагаються мати признання за великих людей які в цих державах розвивали свої ідеальні активности, помимо того, що кожна раса оголошує "це наші люди". А ви, критику, навіть не хочете спімнути за св. Йосафата, що це був наш святий.

Та чи був св. Йосафат Українець, чи Поляк? Він був горожанином Польщі так як увесь той нарід, що тоді під Польщею знаходився. Але зрадником того народу не був. Він дома говорив лиш по українськи, він лиш з українських церковних книг свої проповіді приготовляв, він по українськи катехизм писав, як епископ до своїх священиків лиш по українськи писав, він українські монастирі підпирав (не польські), він боровся і проти впливів польських і проти впливів російських і на своїм місці удержався аж до своєї мученичої смерти. Це був Українець. Але він мав вищу ідею понад націоналізм. Він був слугою Божим. Він зрозумів волю й бажання Христа "Да всі будут єдино". То була його свята ідея, яку він розвивав на землі, яка належала до Польщі в тих часах. Польща знов за наших часів запанувала як держава над тою частиною української землі, на якій колись св. Йосафат працював над ідеєю єдности аж до своєї мученичої смерти. Вже в наших часах, по 30 [illegible] слідів узнав Рим Йосафата за святого, і поручив його як патрона тої ідеї єдности, в Польщі, де український нарід находився, а не як патрона політичних польських ідеалів. Патрона єдности не з Поляками, але патрона єдности з св. Церквою Христовою. Чи ви не хочете цього розуміти? Приглянетеся в кожній державі, де католики знаходяться, там побачите подібних патронів ідеї Христа, які були предметом боротьби.

А яка в вас, критику, ідея боротьби? Чи Христова, чи лиш національна, Бо ви "патріот". "Патріоти" вашого типу навіть стидаються співати народній гимн уложений греко-католиком, де проситься Бога о опіку над нашим народом. Та ми всі греко-католики не перестанемо на першім місці над нашим народом узнавати авторітет Бога і просити Його за свободу для нашого народу, а поки що будемо узнавати нашу святу греко-католицьку Церкву як **твердиню** нашого народу.

Греко-Католик.

KING EDWARD HOTEL

10180 - 101 STREET
EDMONTON, ALBERTA

ДІМ ПРИЯТЕЛЬСЬКОЇ УСЛУГИ

Гаряча й зимна вода і телефон у кожній кімнаті.

ЕДМОНТОНСЬКА ПЕРШОРЯДНА КАВАРНЯ
У СПОЛУЦІ З ГОТЕЛЕМ
Відчинена від години 6 рано до год. 2 вночі.

МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ "РЕМІНҐТОН"

Нова Сензація нового виробу портабельних ПИСАЛЬНИХ МАШИН РЕМІНҐТОНА

Можете дістати їх так низько як за $3.00 згори а решту сплачувати місячно по $3.00. Можете набути машинку з укр. ключами.

Remington Rand Limited
10520 Jasper Ave., Edmonton

Провінціональний Зїзд

БРАТСТВА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ У ВІННІПЕГУ

(УРЯДОВИЙ ЗВІТ)

Зїзд манітобської секції Братства Українців Католиків відбувся в днях 24 і 25 грудня м. р. в салі при церкві св. Володимира і Ольги в Вінніпегу при великій участи місцевих членів Братства і делегатів з Манітоби і двох других західні провінцій.

Зїзд почато молитвою. Отворив його дотеперішній голова п. Т. Мельничук. Для перепровадження нарад вибрано одноголосно ппредсідником о. д-ра В. Кушніра, а той покликав на писарів пп. П. Курієвича і А. Мартинюка.

Предсідник витає Їх Ексцеленцію Кир Василія Ладику, якого присутні прийняли з великим одушевленням. Преосв. Владика отвирає наради зїзду, пояснює ціль його і напрямні, та намічує програму праці Братства. Зясовує огляд свіжих подій на наших рідних землях, де український народ переживає тепер страшну трагедію, та взиває присутніх не впадати на дусі, а йти бадьоро вперед і працювати всіма силами з любовою для добра нашої Церкви й нашого Народу.

По промові Їх Преосвященства складають привіти делегати: о. А. Трух, ЧСВВ, з Алберти; п. Шалай, від молоді парохії св. Покрови в Вінніпегу; М. Дух від Допомогового Братства св. Покрови в Вінніпегу; Саламаха від молоді в Роза, Ман.; Семен Палій від української католицької парохії в Роза, Ман.; панна Агафія Королюк, учителька, від дівочої організації в Роза, Ман.; Олекса Яцик з Іст Селкирк, Ман.; Грабовський від парохії св. Покрови в Вінніпегу; В. Гумніцький від Брацтва св. Николая в Вінніпегу; Г. Кузь від парохії св. Андрея в Вінніпегу; Кузьмінчук, Іст Селкирк; пані Д. Якиміщак від сестрицтва св. Покрови в Вінніпегу; Кушко від церкви св. о. Николая в Вінніпегу; Петро Палій від української молоді в Роза, Ман.; Троян від парохії св. Володимира і Ольги в Вінніпегу; Мальчевський від Школи св. о. Николая в Вінніпегу.

Дальший тяг звітів відложено до наступного дня. Преосв. Владика попращав присутніх і опустив салю.

По цім наступив звіт поодиноких членів старого Заряду Братства, який був прийнятий зборами. Потім приступлено до вибору нового заряду Б. У.К. на провінцію Манітоба. Цей самий заряд, згідно з ухвалою зїзду в 1938 році в місті Саскатуні перебирає й виконує уряд **Верховної Ради Б.У.К.** на цілу Канаду.

До Верховної Ради Б.У.К. увійшли: Ів. Рудачек, голова; о. д-р В. Кушнір, 1-ий заступник голови; Саламаха, 2-ий заступник голови; О. Малофій скарбник; Т. Мельничук, скарбовий писар; А. Мартинюк, діловий писар; і провірники: Н. Копяківський, Дм. Дорош і О. Яцик. У склад Верховної Ради входять також пять референтів, яких кооптує Рада для особливих цілей.

Перший день зїзду закінчено молитвою.

Ввечері відбувся в салі Інституту Просвіти концерт. Підчас концерту промовляв о. Г. Жидан, Ч.С.В.В., в справі Канадійського Червоного Хреста, почім заряджено збірку на ту ціль.

Другий день Зїзду почався Службою Божою. Зараз по богослуженню о. д-р В. Кушнір відчитує привітні телеграми й листи, що наспіли від о. Гаврилюка з Йорктону, Саск., о. І. Калуського з Комарно, Ман,; і від Пров. Заряду БУК в Алберті. Далі йшли устні привіти делегатів: Дм. Томашевський, Комарно, Ман.; пані Олена Антонищин, Січ, Ман.; М. Глушка, Росбурн, Ман,; Сіянчук, Сенді Лейк, Ман.; о. М. Григорійчук, Сенді Лейк, Ман.; о. К. Жарський, Ольга, Ман.; панна А. Лебідь, Елфинстон, Ман.; о. М. Горошко, Принс Алберт, Саск., і одночасно представник Бурси в Саскатуні й 27-х відділів Організації Молоді пров. Саскачевану; о. Й. Пуляк і о. Швед з Брендону, Ман.

По закінченні привітів вивязалася жива дискусія на теми програмово - організаційні. Присутні висловлювали свої думки і завваги, давали ради й обмінювалися набутим досвідом. Це безумовно матиме корисний вплив на присутніх і без сумніву причиниться чимало до оживлення і скріплення організаційного життя Братства.

На Зїзді виголосили ряд рефератів: о. С. Семчук, пані А. Якиміщак, І. І. Новосад, Ів. Рудачек, о. д-р В. Кушнір і о. М. Григорійчук. (Реферати будуть надруковані в українській католицькій пресі в свойому часі).

По рефераті о. Семчука заряджено збірку на українську католицьку пресу.

По полудневій сесії взято спільну світлину цілої Верховної Ради і делегатів.

Ввечері відбувся бенкет, в якім взяв участь і Їх Ексцеленція Епископ Ладика, що закінчив Зїзд патріотичною промовою. Підчас бенкету промовляли також о. др. В. Кушнір, о. М. Григорійчук, Ів. Рудачек і І. І. Новосад.

Всі присутні одушевлені великим успіхом Зїзду піднесені на дусі розходилися з сильною постановою взятися до більш інтензивної праці для добра Укр. Католицької Церкви і страждаючого Українського Народу.

А. Мартинюк, писар.
Вінніпег, Ман., 15 січня, 1940.

Адреса Провінціонального Заряду і Верховної Ради БУК.: 115 McGregor, Street, Winnipeg, Man.

РІШЕННЯ ЗЇЗДУ БУК-а 25. ГРУДНЯ, 1939. У ВІННІПЕГУ

Принято одноголосно:

1) Зїзд БУК-а у Вінніпегу, 25. грудня, 1939 **висловлює синівську відданість до св. Отця Папи Пія XII, любов і послух нашому дорогому Преосвященному** Кир Василію Володимиру Ладиці, привіт і **сердечний поклін Ексцеленції Митрополитові і всім нашим Епископам** Західньої України.

2) Зїзд **витає** з глибокою шаною **наш канадійський прапор** і висловлює певність, що **наша хоробра армія** під високим проводом Їх Величности короля Юрія VI **побідить ворожі сили та приверне лад і справедливий мир** для всіх поневолених і покривджених націй **Европи,** між ними для **Української Нації, і прирікає всю можливу поміч** для тої цілі.

3) Зїзд **осуджує та рішучо противиться наїздові і нищення большевиків на Західну Україну** та сподіється, що по скінченню війни між вільними державами Европи буде також **соборна Українська Держава, вільна** від німецького, большевицького, польського, мадярського і румунського ярма.

4) Зїзд висловлює щиру **прихильність і співчуття фінляндській нації** в її геройській борбі проти большевицьких наїздників.

5) Зїзд кличе всіх Українців Канади **обєднатися в теперішний вирішальний час під одним проводом** для спільного добра.

6) Зїзд з шаною звертається до відносних державних властей Канади **дозволити на радіопередачу Служб Божих з проповіддю** з українських католицьких церков.

7) Зїзд кличе всіх Українців католиків доброї волі і свідомих, але ще незорганізованих, **ставати в члени БУК-а, передплачувати і поширювати** українську католицьку пресу а головно нашу організаційну часопись **"Будучність Нації".** Коли є більше членів в даній місцевости належить **творити місцеві відділи БУК-а.**

8) Зїзд взиває Українців католиків Манітоби скликати **літні зїзди БУК-а,** де це можливо — а особливо в **околицях Стюартбурн, Сенді Лейк, Етелберт, Комарно і Фишер Бренч.**

9) Зїзд кличе українське жіноцтво **організуватися і творити Жіночі Відділи БУК-а.**

10) Зїзд взиває нашу **молодь ставати з нами до праці і творити Молодечі Відділи БУК-а.**

У всіх організаційних справах звертатися до **Головного Заряду Манітобської Секції БУК-а: — 115 МкГрегор Ст., Вінніпег, Ман.**

Нарешті зголосилися

Едмонтонська поліція увязнила була пару тижнів тому кількох комуністів за розкидування попід хати летючок, які видала большевицька організація і які накликали населення виступати проти війни. Після зложення грошевої запоруки, суд випустив арештованих до судової розправи. Минулого понеділка суд покликав був батька й сина, Джейкобів Айзенбравнів, а також Джеймса Мекферсона — всіх трьох з Едмонтону, щоб явилися в суді. Та вони не появились. Тоді суд видав варанти їх арештувати а також забрати грошеву поруку на річ держави. Після такого вирішення суду, обидва підсудні зявилися в суді надругий день самі а суддя Юінг відкликав варанти на них й відібрання поруки. Їм позволено — поки відбудеться суд — далі бути на волі за попередною порукою.

Третій комуніст, Джеймс Мекферсон також появився в суді тоді, коли поліція шукала за ним, щоб його арештувати.

Перший крок польської Народньої Ради

Американські часописи доносять, що першою ухвалою Народньої Ради буде звалення вини за упадок Польщі на давній польський уряд, в першу чергу на Сміглого-Ридза, начального команданта польської армії, і полк. Бека, польського міністра заграничних справ. Буде проголошена ціла листа виновників польської катастрофи.

ЯКА ПРАЦЯ ТЯЖЧА?

Селяни та робітники звичайно завидують "щастю" тих людей, що то, мовляв, тільки сидять та пишуть. А на ділі нема причини завидувати таким людям, що то думають і пишуть. Обчислено, що одна година напруженого думання й писання вичерпує в людини більше тілесної сили, як три

МАЙЖЕ ТРИ ЧЕТВЕРТИНИ ЛЮДЕЙ У ВІЙНІ

Швайцарське пресове бюро обчислює, що близько 70 відсотків усього населення світу нині вмішані у війну.

Німеччина з краями під її контролею має 109 міліонів душ населення, британська і французька імперія 653 міліони. Советський союз 164 міліони, Фінляндія 4 міліони, Японія й краї під її контролею 250 міліонів, а Китай 300 міліонів.

Разом у війну вмішані 1 біліон 480 міліонів людей. Поза війною є 613 міліонів людей.

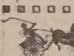
Даємо 4 кольорових знимок, або 1 побільшену 8х7 цалів ДАРОМ. Виробляємо рольки фільмів і всі образці в ній. Все за 25ц. Додаткові фотографії 3ц. одна. Кольорові 6ц. одна. (25 р. у бизнесі).
DUBCHAK PHOTO STUDIO.
Professional. 591 Selkirk Ave. Winnipeg.

Лікарський фейлетоник.

ЯК ділає нікотина

Загально відома річ, які великі шкоди приносить організмові постійне уживання тютюну, зокрема, які великі спустошення в організмі викликає нікотина, найбільш отруйна складова частина тютюну. Вистарчить згадати, що пересічне цигаро своєю нікотиною може вбити двох дорослих мужчин. На щастя в часі курення тільки невеличка частина нікотини дістається до організму, інші части спалюються в огні й губляться у воздусі, або спалюються на менше отруйні тіла, або врешті збираються в устнику папіроски в т. зв. недокурку. Зі слабого цигара залишається в організмі 10-12 проц. нікотини, з міцного цигара 16-18 проц.. При т. зв. "груднім" куренні, коли затягатися димом, до організму дістається далеко більша скількість нікотини, бо поверх 37 проц. Коли куриться у замкненій кімнаті, або коли куриться вогкий тютюн, тоді вдихується теж більшу скількість нікотини. Крім нікотини велику ролю відграють і інші трійливі тіла тютюневого диму як піридина, двоокис вугля, амоняк і ін. Як нікотина впливає на наше здоровля? Мусимо на вступі поділити ділання нікотини на гостре і хронічне. Гостре затроєння нікотиною знають майже всі початкуючі курці, але ні словечком не згадують про це свойому окруженні, бо бояться показатися так "мало мужеськими". У випадках гострого затроєння виступають: "шкрябання" в горлі, сильне виділювання слини, біль голови, паморока, недовиджування, депресія, відбивання, нудота, блювання, душність і нерівномірне темпо бючок. Крім того виступають корчі віддихових доріг, загальна перевтома, сонність і сумний настрій. Хоч це давно стверджені факти, то мимо того все ще є багато людей, які кажуть, що їм "курення добре робить". Багато осіб (зокрема жінок) взагалі ніколи не може призвичаїтися до курення й постійно наново затроюється так, що вкінці резигнують з курення. Інші думають, що ніщо не може їм зашкодити і що нікотина властиво не така страшна. Багато більше значіння має хронічне затроєння нікотиною. Найсумніша річ в тім, що після початкових неприємностей призвичаєння до курення зростає, хоч відчувається биття серця, колення і т. п. В дійсності в нутрі організму відбувається процес, який пізніше нагло вибухає і спричинює прикрі недуги. Нікотина подразнюючи ріжні знаряди віддиху викликує по якомусь часі прикрі катари горла, гортанки, дишника, бронхи (сухий кашель, хрипка); подразнюючи слизну жолудкову болону викликує хронічний катар в усіми його проявами (зле травлення, відбивання, спочатку внаслідок надміру, згодом задля браку жолудкових квасів, корчі і т. п.). Бажаючи запізнатися з головним місцем ділання нікотини мусимо запізнатися блище з нашим нервним укладом, який слід відріжнити від т. зв. звірячого нервного укладу, що не підлягає нашій волі та ділає звичайно автоматично (удари серця, гра зіниць, праця жолудка, гормональні чинності і т. п.). Волокна нервної системи ціхує те, що вони в дорозі з мозку до відповідного знаряду мають відпочинкову стацію (ганглiон). Нікотину характеризує те, що вона атакує акраз ті місця, немовби ті місця ділали на неї в магнетичний спосіб, спершу дразнить їх, а потому унерухомлює. Нікотина ушкоджує також мозкові осередки даного знаряду й найбільше шкодить нервовим людям, невраcтенікам. Деколи шкоди викликані нікотиною такі суперенні, що й добрий лікар невсилі зорієнтуватися. Кожна особа має в організмі слабші або менше відпорні місця. В тих місцях особливо видно вплив нікотини. Одному не дописує жолудок, іншому віддихові органи, а ще іншому серце (атаки грудної ангіни, душність, серцеві недомагання). Тому не вірте тим "щасливим", які кажуть, що з нікотиною можна жити дуже довго, бо це рідкі випадки, а шкоди, що їх спричиняє надуживання нікотини, просто необчислимі.

БЕРУТЬ ПОЛЯКІВ ДО АРМІЇ

В Познанщині Німці беруть молодих Поляків до армії, кажучи, що отсим наділюють їх "почестю, що можуть як рекрути причинитись до здійснення величавих плянів Гітлера".

ПРОЗРІВ ПО 22 РОКАХ

У Ванкувері лікарі зробили операцію на очах 68-літнього Виляма Гонтера, який не бачив 22 років, і він прозрів. Гонтер стратив був зір у 1918 році від удару підчас боксу. В два роки пізніше захорував на запалення легких і стратив друге око.

Коли Гонтер підійшов до вікна в шпиталі і перший раз побачив зелень на деревах, розплакався.

КРАКІВ МАЄ СТАТИ СТОЛИЦЕЮ ПОЛЬЩІ

Подають з Варшави що столиця та тепер зруйнована й такою мабуть залишиться, бо Німці не мають заміру її відбудувати, хіба що Поляки самі роздобудуть грошей на її відбудову.

Знищених багато будинків, а з населення 1,225,000 коло 100, 000 загинуло підчас німецького бомбардування.

Столицею нової Польщі має стати за пляном Німців Краків, який не є зруйнований.

Ще й тепер у Варшаві розвалюють деякі стіни, бо загрожують людському життю. У цілім місті не залишилась ціла ніодна шиба. По вулицях все ще повно сміття й румовищ. Хідники понищені.

Коло урядових будинків стоять довгі хвости жінок і чоловіків, які стараються про ріжні дозволи. Життя у Варшаві, як висловився один сміхун, є тепер тільки "з дозволу". Той страшний вигляд міста роблять ще страшнішим могили що їх видно майже на кожнім вільнім місці. Підчас облоги ховати трупів на цвинтарях було небезпечно. Але тепер Німці видали наказ, що всі ті горби мають бути порозкопувані, і трупи перенесені туди де їм місце.

Стережіть Здоровля

Ваш лікар то сторож вашого здоровля. Ходіть до нього періодично, щоб він міг досліджувати стан вашого здоровля. Коли він запише для вас ліки ми будемо раді скоро і ввічливо обслужити вас.

Почтові замовлення виповняємо скоро і точно

MAZANA
ідеальна масть для екземи, сверблячок, прищів і інших скірних недуг.
Мала пачка 50с. велика $...

WESTERN STOM... POWDER
порошок для жолудка проти диспепсії, квасного жолудка, проти недуг органів травлення при яких витворюються згага, біль голови.
Пачка 75с. — 1 фунт 1...

CREOCO COU... ELIXIR
проти кашлю, перестуди бронхіту і горляних іритацій. Скоро звільнює харки й увільнює подразнення.
Мала фляшка 75с., велика $1.25

TONO-VIM
має в собі вітаміни B1 і B2
побуджуючий і звітамізований тонік для виснажених нервів. Для знервованих або виснажених працею, для тих що втратили апетит і втратили контролю своїх нервів. І посмні тонік має особливу вартість для тих, що вертаються до здоровля. Вітаміни B1 і B2 додано на те, щоб доповнили в організмі брак тих елементів, що є есенціяльними у зрівноваженні кріпкости тіла, мозку і нервів.
Фляшка $1.00 і 15c пересилка.

The Western Pharmacy
Sereda's Drug Store
10310-101 Street, Edmonton, Alta
або
Sereda's Drug Store
RADWAY, ALTA

Історія України

Написав Д-р Іван Крипякевич.

(Продовження).

19. КОЗАЦЬКІ ЗВИЧАЇ

Життя Запорожців.

Запорожці не проживали всі на Січі, але мешкали по степах, на ловах і господарстві, або сиділи на ріжних місцях на сторожі й засідках, чекаючи Татар. На Січі в звичайний час була тільки залога, зложена з кілька сот людей. Лиш перед воєнним походом збиралося тут більше число козаків.

Зброя й убрання козаків.

Запорожське військо було піше й кінне. Кожний козак старався мати коня до походу, але до бою Запорожці йшли пішо. Козацька зброя була шабля й рушниця. Бідніші мали тільки луки, списи й топори. Підчас воєнного походу козак ніс також лопату, сокиру, шнури, косу й інші потрібні знаряди. Зпочатку Запорожці не мали окремого вбрання й одягалися так як міщани або селяни. Потім козацька старшина почала носити гарніше вбрання: під спід жупан підперезаний поясом, на верх контуш з довгими рукавами, що були розрізані на кінці, широкі шаравари, шапку з високим верхом, чоботи з халявами. Але бідніші козаки вбиралися просто, як то співали у пісні: "На козакові шапка-бирка, зверху дірка, травою підшита, вітром підбита, — куди віє, туди й провіває, козака молодого прохоложає!"

Гетьман.

На чолі всього козацького війська був гетьман. Він був найвищий начальник козаків, давав накази війську, проводив у воєнних походах, правив на Січі й на цілому Запоріжжі. Його відзнакою була булава, — срібна палиця з кулею при кінці. Як гетьман виходив перед військо, тримав булаву у правій руці. Перед гетьманом несено бунчук, палицю з довгим волосінням з кінських хвостів на кінці. Козак, що ніс бунчук, звався бунчужний.

Старшина.

При гетьмані була старшина. Писар писав всі військові письма, оповіщення. Його відзнакою була печать, каламар і перо. Обозний мав нагляд над козацьким табором і гарматами. Судді судили козацькі провини. Осаули розвозили накази гетьмана до війська.

Полки і сотні.

Військо ділилося на полки по тисячу людей. Над кожним полком був полковник. Його відзнака була мала булава або пірнач. Сотники проводили сотнями, отамани десятками або курінями. Старший, що проводив на Січі в неприсутності гетьмана, звався кошовий. Хорунжі несли козацькі прапори. Кожний полк мав окремий прапор зі своїм знаком: на одному був козак з рушницею і шаблею, на другому хрест, сонце і місяць, на іншому меч або стріла. Козаки мали також свою музику, довбушів, що били в тарабани, трубачів з трубами і сурмачів з сурмами. Козаки звали себе товаришами. В листах писали до себе: "Панове товариство", або: "Панове молодці".

Рада.

Для важних справ козаки скликали раду. На майдан на Січі виходили довбуші і били в тарабани. На цей знак козаки виходили зі своїх куренів і ставали у велике коло, лишаючи по середині вільне місце. Тоді приходила старшина, — гетьман, писар,обозний, судді, осаули, полковники і ставали серед війська. Гетьман казав, для якої справи скликав раду і питався, яка думка товариства. Тоді промовляла наперед старшина, потім і козаки, і накінець всі окликами давали знати, як треба порішити діло.

Вибір гетьмана.

На раді відбувався теж вибір гетьмана. Старий гетьман, що через неміч або старечий вік не хотів гетьманувати, скликав раду і зрікався свого уряду: на килим, застелений посеред військового кола, складав свої відзнаки, булаву й бунчук. Тоді старшина й старі заслужені козаки, що мали повагу між товариством, подавали імена кандидатів на гетьманський уряд. Козаки криком давали знати, кого хочуть мати за гетьмана. Вибраний гетьман зпочатку відмовлявся, говорив, що він недостойний того уряду, просив вибрати кого іншого. Але козаки витали його окликами, кидали вгору шапки й силували стати гетьманом. Тоді старшина давала йому гетьманські відзнаки й він починав старшувати над усім військом.

Новобранці.

Нових козаків набирали на Січі весною. Хто мав охоту стати Запорожцем, споряжував човен, набирав усяких припасів і їхав Дніпром на Низ. Кошовий відбував перегляд тих добровольців. Хто показався нездатним до війська, того відсилали до дому, але його припаси лишалися на Січі. Придатних до воєнної служби записувано в реєстер, цеб то спис війська. Новобранця приділяли до котрого небудь куреня, під власть отамана. Він звався новиком або чурою. Таких новиків на один курінь приходило трицять і більше, старих же козаків було тільки десять. Чура три роки відбував пробу у війську й у всім слухав старшого козака. Він чистив зброю, вчився стріляти з рушниці і з лука, заправлявся до шаблі, пильнував козацькі коні, помагав у всякому ділі. Чурів козаки тримали дуже гостро, карали суворо за кожну провину, особливо підчас війни; коли б хто поважився втікати з поля бою, карали його смертю. Але під доброю рукою старого запорожця чура вчився витревалости, хоробрости і військових звичаїв та ставав потім добрим лицарем — козаком.

20. БОРОТЬБА З ТАТАРАМИ Й ТУРКАМИ

Нові Січі.

По смерти Дмитра Вишневецького Запорожці перенесли Січ на острів Томаківку. Але це місце не було для них вигідне й вони переселилися спершу на Базавлук, потому на Микитин Ріг. З Січі що року, а то й кілька разів на рік, виходили воювати Татар і Турків.

Збір війська.

Козаки з усіх сторін сходилися до Січі і ставали в порядку: курінь при курені, сотня при сотні, полк коло полку. Окремо стояла кіннота, окремо піхотинці, окремо гармати. В ночі військо перебувало під голим небом, як було холодно, то при вогнищах.

Похід.

Вчасним ранком тарабан і труби давали знак, що похід починається. Попереду їхала козацька музика з усякими інструментами, з трубами, сурмами, бандурами. За музиками виступала кіннота. Їздці були на гарних конях, через плечі мали перевішені рушниці або луки й сагайдаки зі стрілами, при боках шаблі. Перед кожним відділом їхала старшина, у зброї, — полковники з пірначами в руках. Потім ішла піхота з шаблями при боці, з рушницями спертими на плече.

Ішли рівними рядами відділ за відділом. Тільки старші їхали на конях. Кожен відділ мав свій прапор, — ріжнобарвні знаки маяли над військом. Серед вибраного полку їхав гетьман зі старшиною, — здалека видно було гетьманський бунчук. Позаду в дві і три парі коней тягнено гармати — одні чорні, великі, з широкими гирлами, інші малі бронзові, що сяли в світлі сонця. Дальше на малих і більших возах везено запаси поживи й амуніцію, в мішках і деревляних та залізних скринях. Похід кінчив відділ кінноти, що доглядав порядку в таборі й пильнував, щоб на військо не прийшла ззаду яка пригода.

Бій з Татарами.

Перед військом на всі сторони у степ розсилано сторожі, щоб дізнатися, де находяться Татари. Козацькі стежі шукали зараз, де є татарські коні, бо це була найцінніша здобич. Проти татарського війська виїздили наперед тільки найсміливіші Січовики на герць, цебто боротьбу одинцем. Потім пускалися з шаблями на ворога кіннота. Але як сили ворога були дуже великі, кінната верталася до війська й тут роблено приготовання до головного бою. Запорожці мали свій окремий спосіб боротьби. На приказ гетьмана вози з припасами, що були позаду, їхали вперед і уставлялися по боках на чолі війська. Козаки звали це табором. Такий табор разом з військом посувався поволі проти Татар. Як уже були близько ворога, починали стріляти з гармат, а потім і з рушниць. Хоч Татари мали й більшу силу, козаки зза возів могли безпечно боротися й не допускали ворога до себе. Потім знов випускали на Татар кінноту і так боролися аж до побіди.

Ще важче було вести боротьбу з Турками. Турки рідко коли йшли проти Запорожців у степи, а звичайно ховалися у своїх замках. Треба було робити облогу й йти приступом на мури. (Далі буде).

БРАТСТВО УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

З НАГОДИ

Злуки всіх Українських Земель в одну Державу

відбудеться

в неділю, дня 4-го лютня, о год. 2.30 пополудні

В ДОМІ ІНСТИТУТУ ПРОСВІТИ (АРЛІНГТОН І ПРИЧАРД)

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

Багата концертова програма. Нові хорові пісні. Вокальні й інструментальні дуети.

ПРОМОВА ВСЕСВ. О. Д-РА В. КУШНІРА.

Кожний Українець і Українка, що почуваються членами Української Нації, повинні прибути на це торжество, щоб заманіфестувати свою національну свідомість і визнання ідеї Одної Української Держави.

Приходіть і кличте других. Перебудьте той час у торжественному настрою. Вступ за запрошеннями. Можна їх набути в організаціях при кожній парохії, а в день концерту при дверях салі.

Дітей нижче 12 літ без родичів не впускається.

Заряд Братства Українців Католиків у Вінніпегу.

З Укр. Народнього Дому в Едмонтоні

Подаємо до загального відома українському громадянству слідуючу програму:

1. Проби співу в середу і пятницю вечером.

2. В суботу, 27 січня, 1940, Товариство Панночок устроює перший в цім році **Великий Танець для Молоді.** Славна орхестра Свінг Систерс буде приґравати; ріжні другі несподіванки. Приходіть самі, кличте своїх знайомих — а запевняємо вас, що будете вдоволені.

3. В неділю пополудні, о 3 годині, відбудуться Річні Збори і вибір нового заряду Жіночого Товариства "Зоря" при Народнім Домі. Проситься всіх членкинь, як рівно ж усіх інших, котрі цікавляться рухом Жіночого Товариства при Народнім Домі численно прибути. На зборах п. О. Прийма виголосить промову.

4. В неділю, 28 січня, о го. 3 пополудні, відбудуться збори Молоді при Народнім Домі. Вся молодь повинна масово прибути на означений час на збори, бо будуть важні справи до полагодження.

5. В неділю вечером Аматорський Гурток відограє гарне представлення.

Просимо всіх взяти численну участь у згаданих підприємствах.

Заряд Н.Д.

В КАНАДІ Є ПОДОСТАТКОМ ЦУКРУ

З Ради Воєнної Контролі Цін на харчеві продукти подають, що Канада має достаточну кількість цукру й нема чого боятися, що його не стане. Між населенням кружляли чутки, що під весну в Канаді заведуть на цукор раціон. Та покищо такого раціону уряд не передбачує ані на цукор ні на інші харчеві продукти.

Фінансове положення Ю. Ф. А. поправляється

З фінансового звіту, що був предложений на річнім зїзді Злучених Фармерів Алберти (Ю.Ф.А.) довідуємося, що фінансовий стан тої організації значно поправився. В 1937 році Ю.Ф.А. мала $1,700 недобору, в 1948 — $16, а в 1939 — $20.

Ю.Ф.А. була колись найсильнішою політичною апртією в Алберті, а уряд Ю.Ф.А. правив провінцією від 1920 до 1935. В 1938 році зїзд рішив, що Ю. Ф. А. усувається від політики й остане тільки фармерською організацією. Ю.Ф.А. має тепер 8,434 члени, тобто 1,592 більше як у минулому році.

АЛБЕРТІЙСЬКИЙ УРЯД ХОЧЕ ЗАСНУВАТИ ПРОВІНЦІЙНИЙ БАНК

В тій ціли має бути внесений законопроєкт на слідуючій сесії албертійського парляменту.

Минулого тижня появилась вістка, що албертійський уряд, під проводом премієра Ейбергарта, хоче засновувати провінціональний банк в Алберті. В тій ціли буде внесений законопроєкт підчас засідання провінціонального парляменту що пічнеться в Едмонтоні 15. лютого.

В тій справі писав вже премієр Ейбергарт до премієра міністрів в Оттаві, Мекензі Кінга, але що Кінг йому відповів, невідомо.

Провінціональний уряд хоче внести аплікацію до домініяльного уряду на дозвіл засновати провінціональний банк. Щоби започаткувати банк в Канаді, треба мати $750,000., з того мають бути зложені готівкою $250,000. Тоді залежатиме від домініяльного парляменту, чи Алберта одержить дозвіл на свій банк. Якщо більшість домініяльних послів буде голосувати за тим, щоби албертійському урядові дати дозвіл на банок, то уряд Алберти може такий банк засновати без великих трудностей.

В Алберті існують тепер відділи провінціонального міністерства фінансів ("трежюрі бренчес"), де можна вкладати гроші так, як до банку. Коли хто хоче вибирати гроші готівкою, уряд обтягає 2 проценти від вибраної суми. Але як хто платить тими грішми за албертійські продукти, то уряд дає йому "бонус" три проценти.

Північна Алберта має досить вогкости

Гю Аллен, бувший албертійський міністр рільництва за правління Ю.Ф.А., заявив на конвенції Злучених Фармерів Алберти, яка відбулася минулого тижня в Едмонтоні, що північна Алберта має подостатком вогкости і є надія на добрий урожай в наступному році. Найбільше вогкости — сказав він — має околиця Піс Риверу й едмонтонська округа.

Пожар ушкодив Арлінґтон Блок в Едмонтоні

У вівторок, дня 16 січня, у складі на стриху едмонтонського пятиповерхового блоку Арлінгтон, який міститься на розі 106 вулиці і 100 евені — повстав вогонь і за короткий час обняв усе горище. Однак пожарна сторожа не дала будинкові згоріти. 40 фаерменів, що поспішили з трьох пожарничих стацій, скоро пожар здавили, хоч шкода все таки поважна: вода знищила стіни та меблі. В будинку мешкало 50 родин.

Згоріла хата а в ній 3 дітей

Досвіта, дня 16 січня, зайнявся з невідомої причини дім Линдсеїв, що живуть у Бравнфілд, 24 милі на північ від Коронейшен. Як повстав у хаті вогонь — усі ще спали. Троє старших дітей в одній кімнаті, мама з 2-літньою дитиною у другій, а слуга в третій. Батька не було дома; він тієї ночі сповняв службу на сіпіярській залізниці як брейкмен. Коли пробудилася пані Линдсей, вогонь уже загородив був шлях до кімнати, де спали її троє дітей: Гаргилі — 13 років, Алберт — 3 роки, і Фреда, 5 років. У розпуці вона вхопила дитину, з якою спала й — вибивши вікно — кинула дитя з першого поверху на сніг і — майже неодіта — збігла на долину, вхопила на руки дитину й побігла до найближчих сусідів, що мешкають у віддалі одної милі. Слуга зробив те саме. Поки мати добігла, обморозила собі ноги і треба було її відвезти до шпиталю. Робітник також обморозив ноги, хоч легше. Дитину мати скинула на сніг так щасливо, що вона не побилася і тепер цілком здорова. Хата згоріла до основ, а в ній і троє залишених дітей. На місце пожару прибула кінна поліція, щоб розслідити причину вогню.

ЧУДОМ СПАС СВОЄ ЖИТТЯ

Андрій Ґудиник з Ґвин біля Ветескивин, ледви спас своє життя, коли на нього напав розлючений бугай. Як бугай звалив Ґудиника на землю й почав бити, Ґудиник мав настільки притомности, що перекотився попід дротяну огорожу й так урятувався від смерти. Тепер він у місцевім шпиталі.

Купуйте в Стөрі ІТОНА

ЗАКУПКИ В ІТОНА ДАЮТЬ КОРИСТИ ДЛЯ ВСІХ ЧЛЕНІВ РОДИНИ

ХЛОПЯЧИЙ І ЧОЛОВІЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТИ

Має вибір сильного одіння для мужеського поля в родині. Сезоновий одяг є завсіди на складі в потрібних розмірах і фасонах. Щоб дати особливу услугу для мужчин, ми ведемо відділ, що шиє-до-міри убрання гарно, пасовано і по уміркованих цінах.

ЖІНОЧИЙ І ДИТЯЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТИ

Веде комплетний вибір найновіших стилевих матерій на протязі круглого року. В нас знайдете нові фасони в кожній хвилині вигідно виставлені для вашого вибору.

РИНОК ХАРЧЕВИХ ПРОДУКТІВ

Модерний виряд і методи, по яким ми ведемо торговлю з харчами, дають запевнення, що в нас завжди дістанете свіжі харчі. І все дістанете великий вибір так кенованих як і свіжих харчів.

СЕКЦІЯ ДЕШЕВОСТЕЙ

Сотки ощадних жінок і мужчин зробили собі нашу Секцію Дешевостей осередком своїх покупок. Чому й вам не бути між тими, котрі відкрили цей спосіб покупок, найбільш ощадний!

СЕРЕДА — ЦЕ ПІВДЕНЬ СПЕЦІЯЛЬНОСТЕЙ

І це треба особливо відзначити, бо ці спеціяльности предкладають особливі користи середо-ранніх покупців. Перегляньте денники в вівторок, там знайдете лісту середо-ранніх спеціяльностей.

ТЕЛЄФОНУЙТЕ 9-1-2

THE T. EATON Cº WESTERN LIMITED

Deayton's for "Better" Photos

Спеціялісти Весільних і Фамілійних Фотографій

PHONE 21213 9987 JASPER AVE., EDMONTON

Живе з простріленою головою

Едмонтонця, що є рейчарем мінків і водночас робітником ресторану "Райт Спат", знайшла поліція дня 16 січня, як він блукав по вулицях з простріленою головою. Коли поліція завезла його до шпиталю, показалося, що він мав прострілену голову. Куля з .22-калібрової стрільби пробила його праву скрань, пролетіла передньою частиною голови і спинилася внутрі лівої скрані. Мабуть він довго блукав так прострілений, бо обморозив у ногах пальці. Поліція є тієї думки, що той чоловік намагався поповнити самогубство. Називається він Френк Вандавер.

Покарав ученицю і за те стратив посаду

В Савт Конелсвил, Па., у Зл. Державах, студентка вищої школи жувала підчас науки ґуму. Принципал школи вдарив її за те в лице. Як відвернувся від учениці, вона скочила до принципала ззаду й віддала йому так, що — каже принципал — він думав, що то валиться школа. Він повернувся до дівчини й ударив її в лице три або чотири рази. Учениця заскаржила його до шкільної ради і рада викинула принципала з посади. Дівчина має 17 років, принципал — сорок. За собою має він рекорди доброго педаґоґа. Однак шкільна рада хотіла й за собою мати рекорд і — здобула його. В сьогоднішній Росії справи маються ще краще. Там самі учні викидають своїх учителів зі шкіл і відбирають їм посади. Америка зі своєю рекордовістю таки ще не дігнала Росії...

Осталось сто долярів з чвертьміліонового фонду

Урядове слідство, що ведеться в Ріджайні в справі кантинового фонду, виявило, що в тім фонді було $240,000, а тепер осталося всього $100. Опікуни того фонду довідались про брак грошей щойно в листопаді, 1939. Зараз покликано до Ріджайни других опікунів, одного з Саскатуну, а другого з Ріджайни. Обидва опікуни того фонду поповнили самогубство.

БРАТ ПРОБИВ СЕСТРУ НА СМЕРТЬ

В Вінніпегу сталася поперед ньої неділі така кривава подія: При вулиці Джервис мешкала 54-літня Анна Чайковська, мати шестеро дітей. В домі замешкав також від кількох днів брат її, Петро, 45—50 років, який недавно тому вийшов з вязниці. Пізно ввечері, около години 10:30, Анна Чайковська сиділа у фронтовій кімнаті, 25-літній її син був на горішнім поверсі а 10-літня дочка спала. Нараз Чайковська зчинила крик. Син збіг на долину й бачив, як мати втікала до кухні, а за нею гнався з ножем її брат Петро. Заки син міг перешкодити, Петро вбив їй ніж у плечі а самий вибіг на вулицю. Ніж пробив ліву половину легенів. Амбулянс перевіз тяжкоранену до шпиталю, де вона померла.

Тимчасом Петро пішов до недалекої пекарні, де годину потім поліція його увязнила.

ДРІБНІ ВІСТИ З ЕДМОНТОНУ

Дня 16 січня було в Едмонтоні морозу 26 степенів нижче зера.

Мотористи, біциклісти й пішоходи, заплатили на поліції в минулому році $3,403 кари за те, що не придержувалися приписаних комунікаційних розпорядків.

Едмонтонські власники реальностей заплатили наперед свій податок за 1940 рік. Зложена наперед сума податку виносить $899,952. Вони за це дістали значну знижку. (Однак заплатили лиш ті, що мають багато грошей).

Німці не приймуть кардинала Ґлонда

Німці не дали згоди польському архиепископові, кардиналові Авґустові Ґльондові, вернутися до Польщі.

Чемність.

— Ви сіли на свій капелюх!

—Ах, перепрошую дуже, я думав, що то ваш!

Вгадав.

— Знаєш, я женюся. Вгадай, що робить моя будуча жінка.

— Дурницю.

Між жінками.

— Що ти маєш представляти в новій ролі?

— Гарну жінку!

— Чого то вже не вимагається від артистів!

Різниця

Вона: Тобі що не говори, то одним вухом увійде, а другим вилетить.

Він: А тобі що не говори, то обидвома вухами влітає, а язиком вилітає.

В школі.

Учитель: Може це питання для тебе за тяжке?

Ученик: Питання ні, але відповідь тяжка.

Присилайте передплату!

На біль крижей уживайте

УКРАЇНСЬКУ МАСТЬ

ЧУДО

Вилічує ріжні болі як: ревматизм, біль крижей, ломання костей, рук, ніг і інших частей тіла. За одним натертям біль уступає. Ціна $1.10 з пересилкою. Пишіть до: THE T. EATON CO. LTD. Winnipeg, Man. або Dufferin Avenue Drug Store 239 Dufferin Ave. Winnipeg, Man.

Кравецька Робітня

Робимо мужеські й жіночі Сути й Оверковти. — Продаємо шкіряні Футра по дуже уміркованих цінах.

WESTERN TAILORS

9753 Jasper Ave., Edmonton, Alta.

Тел. 24303. Власт. John Krywko

ДЛЯ ВАШИХ УСЛУГ

Знатоки в перевожуванню річей. Криті й Тягарові Вози.

Alberta Motor Express and Transfer

10332 - 104th St., Edmonton, Alta. Тел. 26522. Тел. уночі 72569

ПИТАЙТЕ ЗА —

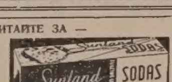

Виробляємо в Едмонтоні.

СТРИМАЙТЕ

Ґаз, Кваси, Нестравности!

Пощо терпіти ще один день, коли інші переконалися, як легко позбутися газів, печення коло серця і квасности жолудка, причиною чого є кваси нестравности. **Жолудковий порошок Елика Но. 2** зготовлений І. С. Еликом, старокраєвим аптикарем з 30-літнім досвідом, принесе швидку і певну поміч. Нема тут небезпечних домішок. Замовляйте цю чудову медицину сьогодні. Ґарантуємо, що принесе успішні наслідки, або звертаємо гроші. 55ц., 1.00 і 1.50.

Пояснення висилаємо по українськи. Замовлення з грішми висилайте до:

UKRAINIAN BOOK STORE Barry Hotel, (Dept U.W.) SASKATOON SASKATCHEWAN

АДВОКАТИ

J. E. BASARAB, LL.B.
АДВОКАТ І НОТАР
полагоджує справи канадійські і старокраєві.
41 Gariepy Block, Edmonton, Alta. Телефон 21642

Адвокат і Нотар
ЮРІЙ ШКВАРОК
веде свою канцелярію в **Mundare, Alta.**
Полагоджує всі справи канадійські і старокраєві.

Петро Ґрещук, B.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
веде канцелярію спільно з TIGHE & WILSON
перепроваджує справи цивільні й кримінальні у всіх судах.
716 McLeod Bldg. Edmonton Телефон 28196

Harvie & Yanda
Адвокати й Нотарі
202 Bank of Toronto, Edmonton
Можете писати до нас по українськи

Николай Бартман, B.A. LL.B.
Адвокат
веде справи цивільні й кримінальні у всіх судах Брит. Колумбії.
501 Holden Bldg., Vancouver, B.C.

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

22. січня, 1940.

Пшениця —	
Но. 1. Нортерн	61
Но. 2. Нортерн	58
Но. 3 Нортерн	55
Но. 4 Нортерн	51
Но. 5 Нортерн	45
Но. 6 Нортерн	41
Фід	39
Овес —	
Но. 2 С. В.	29
Но. 3 С. В.	25
Ячмінь —	
Но. 1 С. В.	34
Но. 2 С. В.	34
Но. 3 С. В.	33
Жито —	
Но. 2 С. В.	56
Но. 3 С. В.	51

ЦІНИ ХУДОБИ

Бички —	
Добрі до вибраних	600—650
Середні	500—575
Звичайні	350—450
Ялівки —	
Добрі до вибраних	550—625
Звичайні до середніх	425—525
Корови —	
Добрі	425—475
Звичайні до середніх	300—400
Бугаї	300—400
Годівник —	
Добрі	500—575
Інші вдолину від	500
Телята —	
Добрі до вибраних	850—900
Інші вдолину від	800
Свині —	
Бекони	8.35
Яйця —	
Гуртівники платять за поскакп з фармів.	
Великі А	15—16
Середні А	13—14
Пуллетс	11—12
Ґрейд В	12—13
Ґрейд С	8— 9
Сметана (з доставою) —	
Спеціяльний ґрейд	25
Но. 1.	23
Но. 2	20

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ВІННІПЕГУ

22. січня, 1940.

Пшениця —	
Но. 1 Нортерн	83
Но. 2 Нортерн	81
Но. 3 Нортерн	79
Но. 4. Нортерн	75
Но. 5 Нортерн	70
Но. 6 Нортерн	66
Фід	64
Трек	82
Ячмінь —	
Но. 1 С. В., 6-ґранний	52
Но. 1 С. В., 2-ґранний	53
Овес —	
Но. 2 С. В.	42
Но. 3 С. В.	39
Жито —	
Но. 2 С. В.	76
Но. 3 С. В.	71
Лен —	
Но. 1 С. В.	193
Но. 2 С. В.	190
Но. 3 С. В.	176

ЛІКАРІ, ДЕНТИСТИ

Д-Р ІВАН ОРОБКО
Лікар і Оператор
207 MOSER RYDER BUILDING EDMONTON, ALTA.

Тел. офісу 24681. Тел. дому 23139
Д-Р М. М. СЕРЕДА
Лікар і Оператор
533 Teg'er Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЙОСИФ БУЛАНЖИ
Лікар, Оператор і Акушер
BOULANGER Bldg., EDMONTON Телефон 22009

ДОКТОР Й. МЕҐАС
Лікар, Оператор, Акушер
10164A-101st Street, EDMONTON Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24645

Office Tel. 27442 Res. Tel. 33795
DR. JOHN LESIK
Дентист
403—4 Moser Ryder Building 101st Street Edmonton, Alta.

Д-Р ЮРІЙ ДРАҐАН
D.M., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор
Член Домініяльної Ради Лікарів
з практикою по шпиталях у Рочестері, Филаделфії, Бостоні, Ню Йорку та Балтимор.
611 Canada Bldg., Saskatoon, Sask. (коло сіенарської стації)

Тел. офісу 22411. Тел. дому 82350
DR. B. N. SHLAIN
Дентист — Dentist
428 Tegler Building EDMONTON, ALTA.

Загально Відоме
ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
Без ріжниці як далеко мешкаєте, телефонуйте або пишіть до:
Connelly - McKinley Ltd.
FUNERAL DIRECTORS
10007-109th Street, Edmonton, Alta. Телефон 22222.

ХУДОБА

Бички годовані в стайнях до 1,050 фунтів —

Вибрані	700—725
Добрі	650—675
Середні	550—625
Звичайні	475—500
Ялівки —	
Вибрані	700—725
Добрі	650—675
Середні	550—625
Звичайні	475—500
Тучені телята —	
Вибрані	800—850
Добрі	700—750
Середні	600—650
Корови —	
Добрі	475—500
Середні	400—450
Звичайні	350—375
На консерви	275—325
Бугаї	
Добрі	450—525
Звичайні	350—400
Бички стакерс —	
Добрі	550—600
Середні	475—525
Звичайні	400—450
Ялівки (стакерс) —	
Добрі	450—500
Середні	400—425
Звичайні	350—375
Телята —	
Добрі і вибрані	850—10.00
Звичайні до середніх	500—800
Свині —	
Бейкони	8.60
Тяжкі	7.60
Дуже тяжкі	6.50
Яйця продуцентам за тузин:	
Великі А	17
Середні А	15
Пуллетс	13
Ґрейд В	14
Ґрейд С.	12